

Університетська Думка

ОСВІТА
ДЛЯ СВІТЛА
І СВІТУ!

Виходить з 28 жовтня 1994 року

№№2-3 (414-415), ШЕВЧЕНКІАНА (специвипуск), 2014 р.

ТНЕУ - з КОБЗАРЕМ у СЕРЦІ!

Заповіт

Як умру,
то поховайте
Мене на могилі
Серед степу широкого
На Вкраїні милій,
Щоб лани широкополі,
І Дніпро, і кручі
Було видно, було чути,
Як реве ревучий.
Як понесе з України
У синєє море
Кров ворожу... отойді я
І лани і гори —
Все покину, і полину
До самого Бога
Молитися... а до того
Я не знаю Бога.
Поховайте та вставайте,
Кайдани порвіте
І вражою злою кров'ю
Волю окропіте.
І мене в сем'ї великій,
В сем'ї вольній, новій,
Не забудьте пом'янути
Незлим тихим словом.

М. Шевченко

2000

Свою Україну любіть.
Любіть її... во время люте, в останню тяжкую минуту за неї Господа моліть.

Андрій Крисоватий: "ТАРАС ШЕВЧЕНКО – ДУХОВНИЙ ПРОВІДНИК УКРАЇНСЬКОЇ НАЦІЇ!"

Тарас Григорович Шевченко для України – ПОЕТ, ПРОРОК, АПОСТОЛ...

У найскладніші моменти історії українського народу ми звертаємося до Велета духу, який пробуджує свідомість, промовляє до нас всеосяжним мудрим словом.

Україна вишановує День народження одного з найвидатніших своїх синів. Не державний муж чи відважний воїн, а поет – Тарас Шевченко – возвеличив національний дух, окрилив народ високою гідністю та гордістю за свою історію, розпочав світоглядне зародження вільної держави.

Сьогодні українці, пробуджені ним, відчувають себе господарями на власній землі. Від териконів Донбасу до Карпатських гір, від таврійських степів до поліських лісів та озер, де присутнє Кобзареве слово, пролягає шлях відродження національної свідомості й гідності громадян України.

Тарас Григорович Шевченко – епохальний митець не лише в літературі, а й найвеличніша постать у славетній історії українського народу.

Геніальний поет, прозаїк, драматург, й водночас духовний провідник свого народу, котрий з великою синівською шаною звертається до земляків. У його карбованому слові є ідея, яка нас ріднить і закликає кожного власними зусиллями дбати про велич і розквіт нашої рідної землі. Для всіх нас – одна доля й одна Україна.

Звертаючись до багатогранного таланту національного генія, не можна ані на хвилину не віддавати собі звіт у тому, що Шевченкові від першого і до останнього подиху – без жодних перебільшень – притаманна незмінна й заслужена характеристика – народний.

Шевченко був, є і навіки залишиться українським світочем, як Гомер – старогрецьким, Данте – італійським.

Багатобарвність Кобзареві творчості вражає. Довгий час його недооцінювали як майстра живопису, графіки. А тим часом він залишив нам понад 1200 картин, і серед них – багато акварелей, чудових портретів. Його недарма свого часу вважали одним із найкращих портретистів. Але Тарас Григорович – передусім самобутній поет-мислитель. Усю пристрасть серця він уклав у найбільше своє творіння, ім'я якому – "Кобзар".

Кожне осмислення поглядів Тараса Шевченка – традиційне і модерне – повертає до роздумів про нас самих. У Святому Письмі сказано: "Ніхто бо з нас не живе для себе самого, і ніхто не вмирає для самого себе" (Рим. 14, 7-8). Істина ця, утверджена потом і кров'ю Великого Кобзаря.

Доля Тараса Григоровича – це трагічна поема, сповнена драматизму життєвого шляху людини, яка пройшла кріпацьке некло, заслання, залишаючись до останніх днів сердечно чистою у своїх волелюбності, нескореності, душевній стійкості, сонячній людинолюбності. Він без найменшої погорди, із шаною, вірою і надією, зіграв український народ духом правди і свободи, продовжує навчати кожного відповідальності, мужності, толерантності.

Звісно, його творчу спадщину не варто розглядати поза тогочасним суспільним життям, поза драматичною історією становлення українства. У гартівні боротьби, в складних духовних протистояннях він формувався як поборник свободи і водночас як митець, але незмінною – упродовж усього життя – була у його натхненній поезії кришталево чиста правдивість та ідейна могутність українського слова.

У рамках святкування 200-річчя з Дня народження Тараса Григоровича Шевченка у ТНЕУ пройшла акція безперервного читання творів Поета. На світліні - поему Т.Шевченка «Кавказ» читають студенти ННІМЕВ ім.Б.Д.Гаврилишина

Душевний діапазон об'єктивної незламного Шевченково-го духу надзвичайно широкий – від найглибшого трагізму до щиросердечної радості, від гірких сліз поразки до трепету перед Україною-матір'ю, жінкою-трудівницею.

Саме Кобзар подарував українській літературі новітнє здушене слово, визначив шлях, яким згодом пішли у своїй творчій екзистенції Панас Мирний, Іван Франко, Михайло Коцюбинський, Павло Грабовський, Василь Стефаник...

Творчість поета актуальна сьогодні не тільки для нас, а й для багатьох народів світу. Передусім тому, що вона вражає своїм глибоким проникненням у таємниці людської душі, широчинню інтелектуальних обривів, вагомістю філософських узагальнень та мистецьких упереджень. Звідси цілком зрозумілий неперервний духовний діалог нашого народу з Тарасом Шевченком як Прометеем людяності та свободи. Він усім своїм еством самовіддано борювався за долю України. Поет вірив, що український народ розірве кайдани рабства і запанує "новий і правдивий закон". Це – свобода для кожного громадянина, повага до його прав, поглядів і вибору. Оспівував життя без скверни, фарисейства, ідопоклоніння як світлий шлях майбутнього великого народу. Йдучи ним, потрібна Шевченкова сила духу, щоб діяти активніше і злагодженіше:

"...Обніміться ж, брати мої,
Молю вас, благаю!"

Тарас Григорович закликав не втратити моральних орієнтирів, що перетворюють суспільство на зневірений, збайдужілий натовп. Його влучне правдиве слово – Божий дар для українського народу, який століттями шукав свою дорогу здержавлення, конструктивного суспільствотворення і культурного розквіту нації.

Двісті років тому Україні був дарований Пророк, який своїм натхненним словом торкається кожного з нас і закликає не розчаровуватися, пам'ятати ім'я своє, вірити в нашу силу, діяти разом, допомагати один одному, усвідомлюючи вагомість українотворення як мети, що вкотре нагально постала нині перед нами!

Адже сказане Кобзарем – це джерельна правда людської Богонаступності:

"Діла добрих оновляться,
Діла злих загинуть..."

З нами БОГ, ШЕВЧЕНКО, УКРАЇНА!

На світліні (вгорі): ректор ТНЕУ А.І.Крисоватий читає «Давидові псалми» Великого Кобзаря - Тараса Шевченка

№2-3 (414-415), Шевченкіана-2014 р.

І ТИХО ПО ВСІЙ УКРАЇНІ ЗВУЧАТЬ ШЕВЧЕНКА ПІСНІ СЛАВЕТНІ...

У рамках святкування 200-річчя з Дня народження Тараса Григоровича Шевченка у ТНЕУ пройшла акція неперервного читання творів поета.

Відкрив марафон ректор університету, доктор економічних наук, професор А.І. Крисоватий. Він зачитав перший Шевченківський переспів із Біблії – «Давидові псалми», та висловив думку, що митець подав нам, його нащадкам, мудрі настанови, як маємо жити: беззастережно вірити і любити Творця; пам'ятати про Божий суд і важливу вимогу його: перемога добра над злом, правди над неправдою; бути вірними і люблячими дітьми своєї землі, обаяючи про єдність і братоловство.

Продовжили читання проректори ТНЕУ, доктори економічних наук, професори Б.Л.Луців, З.-М.В.Задорожний, В.Я.Брич; завідувач кафедри документознавства, інформаційної діяльності та українознавства, доктор історичних наук, професор О.Є.

Гомотюк розпочала свій виступ словами: «Щороку з цвітом весни оживає з новою силою поетичне слово нашого пророка – Тараса Шевченка. Понесена поезія Кобзаря, сповнена вірою, синівською любов'ю до свого краю. Уся його творчість присвячена свободі українського народу, яка можлива лише у „своїй хаті” – власній національній державі, де – „своя правда, і сила, і воля” ... «Заповіт» Тараса Шевченка продекламувала головний редактор газети ТНЕУ «Університетська

Шевченко мовами світу

Шевченко – постать універсальна, відтак до Шевченка не можна підходити з міркою тільки українською чи слов'янською, адже говоримо про вершинне явище нашої культури.

13 березня в університетській світлиці відбулася година поезії «Шевченко мовами світу» за участю студентів університету. Так, відомий кожному ще зі шкільної лави «Заповіт» прозвучав англійською, німецькою, казахською, іспанською мовами. У дружній атмосфері учасники декламували улюблені твори Шевченка: «Думка» польською, «Сестрі» німецькою, «Реве та стогне Дніпр широкий» англійською мовами та ін. Тож приходімо до Шевченка на сповідь задля очищення від скверни буденщини і нищості духу, бо він – наша історія. Шевченко – наш Пророк.

Відділ гуманітарної освіти та виховання

навства, інформаційної діяльності та українознавства.

Особливо виразно звучали поеми: «Причинна», «Посланіє», «Хто матір забуває, того Бог карає», «В своїй хаті своя правда, і сила, і воля», «Нема на світі України, немає другого Дніпра», «Що ми, чії сини, яких батьків, ким, за що закуті», «...немає нічого в Бога, як Дніпро, та наша славная Вкраїна» («І виріс я на чужині»), «Кохайтесь, та не з

думка» Марія Баліцька.

Окрім студентів нашого університету, вірші великого поета натхненно читали викладачі кафедри документознавства, інформаційної діяльності та

москалями» («Катерина»), «Встане Україна, і розвіє тьму неолі» («Суботів») та багато інших.

Лейтмотив читань – безсмертя духу та мудре слово поета. Навіть у найважчі хвилини ніщо не здатне знищити величну силу поетичної думки Тараса Шевченка, яка вкотре надихала до глибоких роздумів, відчайдушної боротьби і самовираження багатьох поколінь українців:

Умер співець.

І привезли Його на рідну Україну,

І коло синього Дніпра

Йому настали могили.

Умер співець.

Але живуть

В серцях людей слова безсмертні,

І тихо по Вкраїні всій

Бринять його пісні славетні.

Відділ інформації та зв'язків з громадськістю

ЗАКЛЮЧНИЙ АКОРД ШЕВЧЕНКІВСЬКИХ ДНІВ

Тарас Шевченко. З цим іменем сьогодні у світі ідентифікується Україна та українці. І хто б ти не був, де б не жив, той, хто перечитає «Кобзаря», не зможе уявити своєї долі без Шевченка.

Тернопільський національний економічний університет сформував багатий цикл заходів щодо відзначення 200-річчя з дня народження великого Кобзаря. Студентська молодь на чолі з ректором А.І. Крисоватим долучалася до флеш-мобу «ТНЕУ з Кобзарем у серці», літературного марафону «Нетлінне Тарасове Слово», інтелектуальної гри «Заповітне Слово Кобзаря», години поезії «Шевченко мовами світу» та інших. Заключним акордом у цьому яскравому калейдоскопі стала літературно - музична композиція «Великий Син Великого Народу», що відбулася 13 березня у виставковій залі університету. Своє мистецтво дарували: ансамбль бандуристів «Калинове намисто», народний вокальний ансамбль «Галичанка», вокалісти Тетяна Шарган, Сергій Лециук, Павло Пютюнник. Поезію Кобзаря майстерно читали: Інна Дричик, Олександра Струмчинська, Оксана Журавель, творчий колектив факультету фінансів. Дійство вели Оксана Балуцька та Юрій Дзюла.

“Тарас Шевченко і сучасна національна освіта”

200-літтю від дня народження Т. Шевченка була присвячена Міжнародна науково-практична конференція “Тарас Шевченко і сучасна національна освіта”, яка відбулася у Тернопільському національному економічному університеті 5–6 березня 2014 року з метою комплексно-переосмислення, креативної рефлексії і світоглядного опрацювання творчої спадщини Тараса Шевченка у посферних контекстах науки, освіти, культури та у проблемному повсякденні сучасного українотворення.

Конференція працювала на пленарному, секційних засіданнях та у майстер-класах за такими напрямками: Шевченкознавство та українотворення; Творчість Тараса Шевченка і національна культура; Психолого-педагогічні погляди Тараса Шевченка і сучасність; Життєвий шлях Тараса Шевченка в особистісному вимірі.

Учасників Міжнародної науково-практичної конференції привітали Крисоватий А. І. – ректор Тернопільського національного економічного університету, завідувач кафедри податків і фіскальної політики, доктор економічних наук, професор, голова оргкомітету; Боберський О.В. – заступник голови Тернопільської обласної ради; Турський І.В. – секретар Тернопільської міської ради; Пасічник І.Д. – Герой України, д.психол.н., професор кафедри психолого-педагогічних дисциплін, академік Міжнародної Слов'янської Академії Наук та АН ВШ України, заслужений працівник народної освіти України, ветеран праці, ректор Національного університету «Острозька академія»; Бармак М.В. – доктор історичних наук, професор, завідувач кафедри історії України, декан історичного факультету ТНПУ ім. В. Гнатюка; Гумен Ю.Є. – к.і.н., доцент, директор Державного архіву Тернопільської області. Заступник голови оргкомітету конференції А.В. Фурман зачитав вітальну телеграму з побажаннями плідної праці від доктора соціологічних наук, професора, завідувачки кафедри соціології Харківського національного університету ім. В. Каразіна, Віце-президента Соціологічної асоціації України Л.Г. Сокур'янської.

На пленарному засіданні учасники конференції заслухали і обговорили доповіді «Педагогічний потенціал творчої спадщини Тараса Шевченка» (Крисоватий А.І., д.е.н., професор, ректор ТНЕУ); «Педагогічні погляди Тараса Шевченка» (Кралюк П.М., д.філос.н., професор, заслужений діяч науки і техніки України, член НСПУ, проректор Національного університету «Острозька академія»); «Образ долі в поетичній екзистенції Тараса Шевченка» (Фурман А.В., д.психол.н., професор, завідувач кафедри соціальної роботи, директор НДІ МЕВО ТНЕУ); «Тарас Шевченко в гуманітарному просторі XIX століття» (Гомотюк О.Є., д.і.н., професор, завідувач кафедри документознавства, інформаційної діяльності та українознавства ТНЕУ); «Роздуми біля пам'ятника» (Вихруц А.В., д.пед.н., професор, завідувач кафедри психологічних та педагогічних дисциплін ТНЕУ); «Феноменологія материнства в контексті психологічних поглядів Тараса Шевченка» (Дегтяренко Т.В., д.м.н., професор, завідувачка кафедри соціальної педагогіки і психології Південноукраїнського національного педагогічного університету ім.К.Ушинського – Одеса); Т.Г.Шевченко у фондах Державного архіву в Тернопільській області (Гумен Ю.Є., к.і.н., доцент, директор Державного архіву Тернопільської області); «Соціокультурний формат світогляду Тараса Шевченка» (Шербяк Ю.А., д.пед.н., професор ТНЕУ); «Шевченко на Тернопіллі» (Бармак М.В., д.і.н., професор, завідувач кафедри історії України, декан історичного факультету ТНПУ ім.В.Гнатюка); «Західноканадський збірник (Едмонтон, Канада, 7-й том) – цінний вклад в сучасне українознавство та канадознавство» (Полковський В.П., доктор філософії Альбертського університету (Канада). Директор Центру канадознавства Національного університету «Острозька академія», президент компанії «Східноєвропейські можливості»). Учасники конференції працювали у трьох секціях «Шевченкознавство та українотворення» (модератор – д.і.н., професор О.Є.Гомотюк); «Творчість Тараса Шевченка і національна культура» (модератор д.психол.н.н, професор А.В.Фурман); «Психолого-педагогічні погляди і життєвий шлях Тараса Шевченка» (модератор – д.пед.н., професор А.В.Вихруц), на яких були заслухані і обговорені доповіді науковців – українознавців, мистецтвознавців, істориків, економістів, архівістів, юристів і, найголовніше, - студентів для спільного переосмислення величі українського генія – Шевченка.

Кожне покоління читає Тараса Шевченка по-своєму... Але Шевченко завжди багатогранний Поет, Пророк, Філософ, Художник... У цьому його велич і його святість для нас.

Марія Баліцька,

головний редактор газети ТНЕУ «Університетська думка»

У рамках святкування 200-річчя з Дня народження Т. Шевченка у ТНЕУ відбувся конкурс читців «З КОБЗАРЕМ У СЕРЦІ».

На світліні – студенти факультету фінансів представляють літературно-музичну композицію за поемою Т.Г.Шевченка «Катерина»

Подвижницька праця Митця

У виставковій залі ТНЕУ працювала виставка графіки Ярослава Омеляна, приурочена 200-річчю від дня народження Тараса Шевченка.

У відкритті виставки взяли участь ректор ТНЕУ, доктор економічних наук, професор Андрій Крисоватий, голова Тернопільського обласного осередку Наукового товариства ім. Шевченка, доктор економічних наук, професор Михайло Андрейчин, почесний голова товариства «Прогвіта» на Тернопільщині Богдан Головин, доктор історичних наук, професор Оксана Гомотюк; автор графіки – заслужений художник України Ярослав Омелян (див. фото на стор. 5); студенти першого курсу, які вивчають дисципліни «Історія української культури» та «Історія України». Модератором виставки виступила кандидат історичних наук, доцент кафедри документознавства, інформаційної діяльності та українознавства Надія Білик.

На виставці репрезентовано колекцію екслібрисів і ліногравюр знаного тернопільського художника Ярослава Омеляна*, якому 1 січня 2014 р. минуло 85 років. На тему Шевченкіани у доробку митця варто виділити графічні портрети Тараса Шевченка, офорти під назвою «Т. Шевченко у Кременці» та «Тернопільський драматичний театр ім. Т. Шевченка». Серед останніх здобутків графіка Я. Омеляна – «Екслібриси пам'яті» (1980–2007). Автор створив понад 400 книжкових знаків, присвячених визначним представникам українського народу. Історія України княжого та козацького доби представлена постатями княгині Ольги й князя Володимира, козацьких очільників Б. Хмельницького, М. Кривоноса, І. Богуня й І. Мазепи. В екслібрисах знаковими постають зображення Т. Шевченка, Лесі Українки, братів Лепких, С. Крушельницької, Л. Курбаса, О. Теліги. Водночас заслуговують на увагу книжкові знаки відомих громадсько-політичних діячів ХХ ст. – І. Огієнка (Митрополита Іларіона), Митрополита А. Шептицького, Патріарха Й. Сліпого, Є. Коновальця, С. Бандери, Р. Шухевича, В. Чорновола, Н. Хасевича, І. Герети, П. Яцика та Б. Гаврилишина. Серед представників духовної еліти України художник пошанував іменними екслібрисами лауреатів Національної премії України ім. Т. Шевченка О. Кульчицьку, В. Стуса, Л. Костенко, С. Сапеляка, Н. Матвієнко, І. Марчука, С. Сапеляка та ін. Багато років подвижницької праці присвятив художник Науковому товариству ім. Шевченка, зокрема Я. Омелян – автор екслібрисів НТШ у м. Львові та Тернопільського обласного осередку НТШ, останній виконав у 2001 р. на замовлення його першого голови І. Герети.

Пошанувачі творчості Ярослава Омеляна милувалися графікою митця упродовж шевченківських днів, які урочисто відзначалися у ТНЕУ, та залишили у душах відвідувачів теплий спомин і приємні враження.

Марія Шаваровська

Образ Тараса Шевченка в суспільній/індивідуальній пам'яті

ПЕРЕФРАЗОВУЮЧИ слова Івана Франка про те, що кожне покоління пересипає хранину науки по-своєму, відзначає: кожне покоління розуміє, осмислює, оцінює знакові постаті свого народу із позицій власного сьогодення, із потреби визначення векторів руху у майбутнє, з метою зрозуміти власну ідентичність. Велетні нації дають нащадкам довготермінові дороговкази, котрі актуалізуються в історичні моменти, перекладаючись на мову сучасного покоління.

Ось уже півтора століття поспіль українці вивчають свого генія і Пророка, адже він багатогранний, очевидно ще не до кінця пізнаний. Важливим є не так «скільки» пошанування, бо у цьому аспекті зроблено чимало. Далеко важливішим є осмислення Поетових думок. «Велетенське явище нашої культури й новітньої історії нашого народу», - у свій час визнавав С.Маланюк.

Безперечно, висота і значимість постаті змушує нас до осягання, до росту, до напруження думок... Можливо, у цьому і закорінюється велич і загадка цього Єдиного і унікального Поета, Пророка, Генія, що уособлює своїм буттям, своєю спадщиною Серце і Душу нації, її Місію, її Ідею. Недаремно ж лише його портрет був і є у кожній родині, лише «Кобзар» став другою після Євангелії книжкою в українській оселі.

Ми свідомі того, що кожне покоління вносить свій відтінок у розуміння Шевченкової спадщини. Уже вихід «Кобзаря» (1840 р.) мав великий вплив як на суспільно-політичне життя, так і на науку, її ідеїну спрямованість. Шевченкові сучасники, інтелігенти 30-40-х років XIX століття визнавали це. Зокрема П.Куліш підкреслював, що великий Поет «очистив історію од всякої омани правдивим і високим духом народнім, і споминками старосвітським перед розумними людьми вповажливим». Для української молоді тих часів, він був національним пророком. Б.Грінченко у «Листах з Наддніпрянської України» зазначав, що в українській літературі з'явиться ще багато діячів, рівних Шевченкові талантом, але не буде вже ні одного, рівного йому за значенням у справі нашого національного відродження: будуть великі письменники, але не буде вже пророків».

Навіть законопослушний студент Київського університету О. М. Петров у доносі попечителю Київського учбового округу О. С. Траскіну про існування в Києві таємного політичного товариства — «Кирило-Мефодіївського братства» про Шевченка написав так: «Он (студент Навроцький. — О. Г.) прочитал мне 4-ре стихотворения Шевченки, имеющие своим содержанием вообще мысли явно противозаконные» (лист від 3 березня 1847 року). У відношенні О.Ф.Орлова від 9 червня 1847 року до начальника 5-го округу корпусу жандармів О.А.Шнеля про діяльність Кирило-Мефодіївського товариства особливу тривогу викликали вірші Т.Шевченка «Сон», «Послання і мертвим, і живим», «Три душі» та ін. «крайне дерзкого і возмутительного содержания».

Шевченкознавство сягає своїм корінням ще до середини XIX ст. Першим почав збирати біографічні матеріали про поета М.К.Чалий, український педагог, інспектор Другої гімназії у Києві, з яким листувався Т. Шевченко, неодноразово обговорюючи організацію комплексу соціальних, освітніх і культурних закладів братами К. Яхненком та Ф. Смиренком. Історія розвитку, амплітуда коливань шевченкознавства залежатиме від ідеологічних конструкцій суспільства, ідейних переконань інтелектуального проводу, меж дозволеного у суспільстві. Упродовж кінця XIX ст. лише небагатьом, зокрема І. Франку вдалося оцінити велич постаті. «Він був сином мужика і став володарем у царстві духа. Він був кріпаком і став велетнем у царстві людської культури».

Він був самою і вказав нові, світлі і вільні шляхи професорам і книжним учням. Десять літ він томився під вагою російської солдатської муштри, а для волі Росії зробив більше, ніж десять переможних армій. Доля переслідувала його в житті скільки могла, та вона не зуміла перетворити золота його душі в іржу, ані його любові до людей в ненависть і погорду, а віри в бога у зневіру і песимізм. Доля не шкодувала йому страждань, але й не пожаліла втіх, що били із здорового джерела життя».

Найкрасий і найцінніший скарб доля дала йому лише по смерті — невмирущу славу і всерозквітаючу радість, яку в мільйонів людських сердець все наново збуджуватимуть його твори. Отакій був і є для нас, українців, Тарас Шевченко».

Лише з 1917 роком в історичній пам'яті з новою силою ожив Т.Шевченко. Практично на всіх демонстраціях і маніфестаціях носили портрети Поета, а його ім'я уособлювало боротьбу за свободу і національно-політичну незалежність. Міністр закордонних справ УНР, літературний критик А.Ніковський писав, що у роки революції, в дні найбільшого вияву національної думки, над усіма прапорами, політичними партіями «панував він один: Український Поет... Українську переможну революцію зробив Шевченко, - не полководець, не герой, не цар, не дипломат і не німецький народний учитель, - зробив ПОЕТ». Тому так наполегливо нищили його портрети більшовики упродовж 1917-1920 рр.

Із 1920-х років до настання незалежності українська спільнота кожного знако-

вого відтинку часу української історії читала «по-своєму» Тараса Шевченка. До розгрому наукових українських шкіл у 30-х роках вдалося провести копійку працю над збиранням і вивченням сторінок біографії, розпочато дослідження над літературними здобутками Поета, наукове академічне видання його творів. Варто зауважити, що ніколи не припиняло існувати шевченкознавство, навіть і у період Другої світової війни, у період політичних репресій. Попри «більшовицьку» забарвленість наукових праць радянського періоду, владний бомонд не наважувався заборонити дослідження цієї близької для кожного українця постаті. Серед широкого загалу більшовикам вдалося перетворити Шевченка у реліквію, сформувати образ борця із експлуатацією пролетаріату та селянства, високого пошанування здобули ідеї революційного демократизму у творчості Поета та радянського патріотизму. Саме із середини 20-х років XX ст. «заповіти» стали називати «вченням», що лексично було ближче до радянської ідеології. У записках книги вражень відвідувачів його могили здебільшого вживане лексичне кліше «чтим пам'ять великого учителя українського народу, как борца за освобождение рабочих и крестьян» у виразне процес залучення імені Т. Шевченка до когорти борців за соціалізм і комунізм у часі становлення радянської влади. «Привет тебе, первому великому поэту-революционеру Украины от рабочих славного Ленинграда...». Таким побачила Т.Шевченка у пам'яті робітників 1927-28 рр. С. Брижицька, співробітниця Шевченківського національного заповідника.

Читає, вивчає Шевченка і сьогоденнє покоління інтелектуалів, широкий загал, молодь. Велике діло — відродження державності, визволення духу — не мислилося поетом поза вивчення української історії. Особливо історичну спрямованість мають його твори: «Гайдамаки», «Чернець», «І мертвим, і живим, і ненародженим землякам...», «Сон», «Кавказ», «Тризна», «Розрита могила», «Великий льох», «Москалева криниця», «Плач Ярославни», Гамалія та ін. Аналіз шевченкової поезії переконує у тому, що його погляд на історичний процес був вільним від малоросійських нашарувань, великоросійських теорій Карамзіна, мав чітку державницьку спрямованість, визначаючи майбутнє України як незалежної держави..

Практично у кожному творі згадується Україна у контексті визначення колишньої слави і звияти, правди, волі, побудованої на демократичних засадах, розмірковуваннями «... Чия правда, чия кривда/ І чий ми діти./ Наша дума, наша пісня/ Не вмре, не загине.../ От де люде, наша слава,/ Слава України!... Горе нам! Но, братія, не вдавайтесь в тугу, а молитесь Богу і работайте разумно, во ім'я матері нашої України безталаної».

Вкотре намагаючись збагнути його пророчі послання, осягнути глибину закоріненості у завдання нації, розуміємо нагальну потребу повернення слова і духу Поета і у суспільну, і в культурну свідомість, бо по-особливому увиразнюються те, що належить сьогодні до найгостріших проблем нації: духовну деградацію, культурну відсутність чи й взагалі притомність, що оголює найбільш: знищення в Україні України.

Оксана Гомотюк, д.і.н., професор

Великому Кобзареві на Чернечій Горі вклонилися університети...
Фото - Михайла Бенча (із фотовиставки «Свою Україну любіть...», яка працювала у головному корпусі ТНЕУ і була приурочена ювілею Т.Г.Шевченка)

Роздуми біля пам'ятника Т.Г.Шевченку

Завершується зима 2014 року. Завершується недовге правління злочинного режиму, завершується ера вічно розчарованих, які скиглять, нічого не роблять і ніяк не можуть «зачаруватися» Україною.

У психології ХХІ століття дедалі більшої ваги набирає проблема «психології сили». Мається на увазі готовність людини здійснювати своє призначення, діяти всупереч обставинам, діяти наодинці проти існуючої системи влади, системи заохочення і покарання. Прикладом саме такої особистості і є Т.Г. Шевченко. І не випадково саме його поезія найчастіше звучить на Майданах України. Відгомоніли і відгомонять святкові, урочисті заходи, захотілося ще раз повернутися до життєвого шляху і творчості Тараса Григоровича Шевченка. Перечиту копію запису («у метричній книзі села Моринець Звенигородського повіту Київської губернії»). Текст доволі цікавий: «25 місяць февраль. У жителя села Моринець Григорія Шевченка і жєны его Екатерины (в оригіналі написано «Агафий»), потім закреслено і виправлено «Екатерины») родилась сын Тарас. Молитвовал і крестил иерей Алексий Базаринский». Замість милого слова «хресний батько» в окремій графі «Кто восприемники» написано «Григорій Іванович Дяденко, житель моринський» (Т.Г. Шевченко: документи та матеріали до біографії. – К., 1975 р.). Ось така доля. З першого дня пишуть і хрестять чужою мовою. А вже в 1823 р. у метричній книзі села Кирилівка з'явиться ще один запис: «20, місяця августа села Кирилівки жителя Григорія Грушевського (вуличне, прізвище Шевченка) жена Катерина умре». Помре мама в 32 роки «С натуральной болезнью». Щоправда, вже 7 жовтня цього ж року вдова Ксеня Терещенко «от роду лет 35-ть», зайде до хати як господиня.

Рідну мову не замінить чужа, так і маму не замінить мачуха. Додаймо напівголдне наймитування, кріпацтво, нерозуміння... Ось би і розчаруватися, і проклясти долю. А він малює і пише вірші, терпить і вірить. І ось перший проблиск, зустріч із майстром В. Ширяєвим. До речі, варто звернути увагу, що група професіоналів (за участю і Т. Шевченка) під керівництвом В. Ширяєва бере участь у художньому оформленні Великого Петербурзького театру. У 1836 р. за ці роботи В. Ширяєв отримує 20615 рублів. Сума на ті часи значна.

22 квітня 1838 р. приходить бажана воля. 24 роки, Академія мистецтв. Талановитий молодий художник, поет, блискуча перспектива. Живи, радій і багатій. Комітет Товариства заохочування художників надає молодому талантові щомісячну допомогу – 30 рублів, у 1839 – 120 рублів, срібна медаль за малюнок з натури, срібна медаль за картину «Нищий мальчик, даючий хлеб собаке», ілюстрація книг, підтримка друзів... Радій і багатій. Не можна, не дозволяють гени, кров українська, пам'ять родова, на перешкоді до самознищення і самозречення совість, талант від Бога, те, що нині мудрі психологи називають архетипом.

У 1840 р. Україна і українці одержують божественний подарунок «Кобзар». Відкриваємо вічну книгу. Перший вірш «Причинна» тобто жінка, яка збожеволіла від чар, датований 1837 роком. Нейтральний, побутовий сюжет. Але вчитайтесь в перші рядки молодого поета

Рече та стогне Дніпр широкий, Сердитий вітер завива...

Проспали цензори, ох проспали. Не відчули голосу народу, який рукою молодого генія попереджав про гнів і кару. І начебто і немає нічого особливого в тексті: ще треті півні не співали, ніхто не гомонів, сичі перекликались ясен скрилів. Що тут особливого? А текст цей буде піднімати на ноги українців світу, зачіпаючи такі струни національної самосвідомості, які можна порвати тільки знищивши останнього українця.

Крім Дніпра, у вірші бачимо образ убитого козака. Можна було б порівняти «Причинну» з Україною, не важко знайти і «Воружку», яка затьмарила розум, але над цим подумайте самі. До речі образ убитого козака залишив сиротою дівчину (а може Україну?) буде домінувати і в наступних віршах.

Звернемо увагу, ще на одну цікаву деталь. У поемі Катерина (22 квітня 1838 р.), яка присвячена В. Жуковському в день звільнення з кріпацтва, з'явиться начебто побутовий мотив (можливо і Катерина не просто жінка, а образ України):

*Кохайтесь, Чорноброві, Та не з москалями,
 Бо москалі – чужі люде, Роблять лихо з вами.*

Але вже у вірші «Тарасова ніч» прозвучить ще один, хоча також песимістичний мотив, бо кобзар плаче: *Грає кобзар, вистіває, Вимовля словами,*

№№2-3 (414-415), Шевченкіана-2014 р.

*Як москалі, орда, ляхи
 Бились з козаками.*

Окремою вершиною в творчості Т.Г. Шевченка височить поема «Гаймаки» (1839-1941 р.). Як міг цензор пропустити, а газета «Северная пчела» надрукувати рекламу, що в книжковому магазині продається поема Т. Шевченка на «малоросійском языкѣ», цена 75 к. сребром, с пересилкою во все города Росии) уявити неможливо. Мабуть, допоміг Всевишній.

Крім традиційної печалі, в поемі звучить принципово новий мотив. Поет вперше починає сміятися над поволовцями. А ви пам'ятаєте, що «Сміху боїться той, хто вже нічого не боїться». А вершиною іронії поета є поема «Сон», в якій тридцятирічний геній сказав правду і про «просвищених» землячків, які просвістали національні інтереси, заговоривши «По здешнему», і царя – медведика, і царіцю – небогу «Мов опеньок засушений», і про «наближеніє» осіб, про яких варто сказати окремо: «Мов кабани годовані,

Пикати, пузати!...

Аж потіють, та товляться,

Щоб то ближче стати

Коло самих: може, вдарять

Або дулю дати

Благоволять; хоч маленьку

Хоч півдулі.

Не міняються традиції, ой не міняються.

Переломний момент в оцінці історичного минулого України, жорсткої оцінки найважливіших подій відбувається 9 жовтня 1843 р. Ні до цієї дати, тай після неї ніхто так не писав:

Ой Богдане, Богданочку, Якби була знала,

Уколиці б задушила, Під серцем приспала.

Стени мої запрошені Жидові, німоті,

Сини мої на чужині, На чужій роботі,

Дніпро, брат мій висихає Мене покидає,

І могили мої милі Москаль розкриває.

Геній бачить минуле і передбачає майбутнє. Бо Україна-мати далі говорить устами поета: *А тим часом перевертні Нехай підростають Та допоможуть москалеві Господарювати Та з матері полатану Сорочку знімають.*

І підросла підлота, і сорочку знімала, та й врешті-решт продовжує це робити, перефарбовуючись ринковою термінологією.

І не лише в економіці є проблеми. Духовні перевертні наближаються до найсвятішого – до інформаційного коду українства, до духовності, до генофонду культури. А небезпека, яка вже на порозі, проявиться в тому, що найменша деформація цих основ дасть мутанти гірших за метастази. Будуть говорити мовою нашою, зможуть зайти формально до храму, мертво механічно мовитимуть про ідеали, наприклад майдану, але зрадіть і продадуть при першій зручній нагоді

«Присплять, лукаві, і в огні

Її, окраденую, збудять».

Вершиною творчості Т.Г. Шевченка стане закликом до боротьби за Україну. Складність у тому, що нині кожний українець має сам визначити своє місце в боротьбі і помолитись, не скверними устами спокійно, твердо, планомірно, без розчарувань (це елемент психологічної війни) утверджувати національні інтереси. Дрібниць у цій святій справі немає...

14 березня 1861 р. колєзький радний Михайло Лазаревський згідно опису за дорученням спадкоємця «принял в свое распоряжение» особисті речі геніального українця: годинник, три нитки коралів, дві обручки, хрестик, картини, срібна чайна ложка, лампа, диван, шапка, кобеньяк, два капелюшки, туфлі... Зверніть увагу на приписку «Все вещи подержанные».

Оцінили майно в 159 рублів. Не побачили, не зрозуміли вартості безцінних духовних скарбів, які дарують Україні безсмертя.

А ми з вами розуміємо?

Анатолій Вихрущ, д.пед.н., професор

«Учи неложними устами сказати правду» (Тарас Шевченко)

Тернопільський національний економічний університет тісно співпрацює і Державним архівом Тернопільської області, у якому – з нагоди 200-річчя від дня народження Тараса Григоровича Шевченка тривалий час діяла виставка, назву до якої архівісти взяли із поезії «Муза», написаної ще в XIX столітті, та актуальною вона є і сьогодні. Про шляхи Тараса Шевченка на Тернопіллі і відображення їх на виставці розповідає кандидат історичних наук, доцент, директор Державного архіву Тернопільської області Ю.Є. Гумен.

- У грудні 1845 року, як співробітник Київської Археографічної комісії, Шевченко — художник збирач фольклорних та етнографічних матеріалів працював на Волині. Під час експедиції побував на Тернопільщині. У жовтні 1846 року на кілька днів відвідав Вишнівець. У родинному маєтку Вишнівецьких досліджував архітектуру палацу, монастиря отців Кармелітів, вивчав іконостас, картини у замковій галереї, спілкувався з місцевими жителями. Саме у Вишнівці встановлено пам'ятну дошку на будинку, де жив і працював Т. Шевченко, світлина якої була представлена в експозиції виставки. А далі Шевченко прибув до Почаєва, де вивчав стародруки, цінні документи XVII століття; написав чотири акварелі «Почаївська Лавра з півдня», «Почаївська Лавра зі сходу», «Вид на околиці з тераси Почаївської Лаври», «Собор Почаївської Лаври», які в даний час зберігаються у Київському Національному музеї Тараса Шевченка. Експонувався на виставці унікальний оригінальний документ «Розпорядження Волинської духовної Консисторії Духовному собору Почаївської лаври про надання дозволу художнику Шевченку малювати види Почаївської Лаври та її околиць» датований 1846 роком. У Почаєві Кобзар мешкав у будинку для прочан. Світлина пам'ятної дошки та будинку також експонувалися на виставці. В листопаді 1846 року після Почаєва Шевченкові шляхи пролягли до Кременця. Він побував у лицей, вивчав культурні та місцеві споруди; не приховував захоплення цією освітньою інституцією, яка на початку 19 ст. не поступалась європейським вищим навчальним закладам. Про Кременець і Почаїв Кобзар згадає в повісті «Варнак» — про що і свідчить напис на пам'ятній дошці, світлина якої експонувалася на виставці. Дослідників, ймовірно, зацікавить світлина меморіальної дошки на будинку, де був надрукований «Малий Кобзар».

- **Юрію Євгеновичу, чи відомо Вам, скільки на Тернопільщині є пам'ятників Шевченку, де і коли був встановлений перший з них?**

- На Тернопільщині зареєстровано 156 пам'ятників Шевченку. Найбільше у Чортківському, Борщівському, Підволочиському районах, найменше у Ланівському. Перший пам'ятник встановлений у с. Бурдяківці в 1911 році до 50-ї річниці його смерті. Світлина пам'ятника та його проект також експонувалися на виставці. До 100-річчя від дня народження Т. Шевченка були встановлені пам'ятники в селах Залав'є, Лошнів на Тербовлянщині, Лисичинці, Шили на Збаражчині, також споруджувалися пам'ятники у 60-х та 90-х роках.

В експозиції виставки вперше експонувалася інформація про концерт, який відбувся 11-го лютого 1911 року в залі Міщанського братства на честь Тараса Шевченка на якому із промовою виступив восьмикласник Української Державної гімназії Йосип Сліпий. Враження від даної промови описав у своїх споминах Йосип Гіряк.

Як свідчать архівні документи, вшанування пам'яті Шевченка дуже широко проводилося на території Тернопільського воєводства у 1920-1930-х роках. Цікавим є Циркуляр Збараської шкільної Ради до дирекцій шкіл і семінарії про відзначення 60-річчя смерті поета у 1921 рік, а також Прохання Луцької повітової «Просвіти» до Волинської шкільної кураторії зробити день 10 березня 1927 року вільним від шкільних занять і провести урочистості на честь Шевченка.

- **Які із документів, що були представлені на виставці, Ви вважаєте найцікавішими?**

- Найбільш цікаві документи висвітлюють вшанування пам'яті Шевченка на Кременеччині. Зокрема, це матеріали із фонду «Кременецьке повітове управління товариства «Просвіта». В експозиції виставки присутній рапорт декана Острозького Собору в м. Кременці від 25 липня 1939 року про надання дозволу на проведення богослужіння по вшануванню пам'яті поета українською мовою.

Шевченківські святкування дуже широко проводилися і у інших повітах. Зокрема, в будинках читальні товариства «Просвіта» на терені Тернопільського повіту. Для проведення вечорів, присвячених пам'яті Шевченка, передусім необхідний був дозвіл повітового староства. Проводилася обов'язкова цензура програми святкування. Заборонялося виконувати твори поета «Заповіт», «До Основ'яненка» та інші. Польська цензура неодноразово вилучала твори Кобзаря, 30 квітня 1932 року рішенням окружного суду в Тернополі конфісковано «Кобзар» Шевченка, виданий в Катеринославі за редакцією доктора Василя Сімовича, мотивуючи тим, що окремі вислови в ньому викликали ненависть українців до польського народу. Окрему частину експозиції представляють документи про проведення дитячих концертів, які підкреслюють роль творчості Шевченка у вихованні українських дітей. Зокрема, товариством «Союз Українок» в Тернополі 26 березня 1933 року був організований «Діточий концерт» дохід від якого був призначений для підтримки дітей безробітних.

Вшанування пам'яті Кобзаря відбувалося і у роки Великої Вітчизняної війни. Публікації у газеті «Крем'янецький вісник» (1942 р.) свідчать про величезне значення поета для підтримки національної свідомості і духу народу в часи важких випробувань. Зацікавить дослідників «Заповіт» німецькою мовою. Також Українським Центральним Комітетом були видані тексти лекцій про творчість Шевченка, які виголошувалися у 1942 - 1943 роках.

150-річчя від дня народження поета дуже широко відзначалось за радянської влади на території Тернопільської області, про що свідчить окрема частина виставки. Однак закордонно також не забули про Шевченка. 27 червня 1964 року в Вашингтоні було видано «Пропам'ятну книгу» до 100-річчя смерті поета.

- **Юрію Євгеновичу, скажіть, будь ласка, що у Державному архіві Тернопільської області цьогоріч експонувалося вперше?**

- У цьому році вперше експонувалася програма великого благодійного концерту Струсівської заслуженої самодіяльної капели бандуристів УРСР проведеного у 1989 році, кошти виручені від даного концерту перераховувались на спорудження пам'ятника Тарасу Шевченку в Ленінграді, а також афіша Тернопільського обласного музично-драматичного театру вистави «Сон», випущена до 175-річчя з дня народження Т. Шевченка.

Зацікавлять дослідників і світлина скульптури Володимира Лупічука «Тарас Шевченко», та репродукція Портрета Тараса Шевченка, автор якої лауреат Шевченківської премії Іван Марчук, опублікована у журналі «Україна» у 1988 році. Приверне увагу відвідувачів альбом графічної Шевченкіани із репродукціями портретів Тараса Шевченка із особового фонду Медведика, а також поштова чорно – біла листівка на пошану 250-ти літнього ювілею прилучення України до Москви із написом «а той Первий, що розпинав нашу Україну...»

Експонується перший том повного видання творів Тараса Шевченка за редакцією Павла Зайцева, 1935 рік а також під авторством Павла Зайцева англійською мовою було видано монографію «Життя Шевченка», Торонто в 1988 році.

Окремим розділом на виставці представлені книжкові видання творів Т.Г.Шевченка та монографії з дослідження його біографії і творчості.

Розмову вела Ольга Дишлюк, головний спеціаліст відділу інформації та використання документів Державного архіву Тернопільської області

Тарас Шевченко мученик-неофіт української правди

200 років від дня народження Тараса Шевченка... І знову серця, душі та помисли українців будуть звернені до постаті Великого Сина Українського Народу.

Значення життя та творчості Кобзаря для кожного з нас, його вплив на формування та розвиток української нації важко оцінити. Через те в усі формиції, в усі часи для України він був і залишиться актуальним. Тарас Шевченко – така постать, до якої можна звертатися постійно, оскільки він не тільки поет, але ще й співець-чародій, маг – віщун, який як грецький співець Орфей, своїм чарівним співом прорив світ і панував над ним. Тарас Шевченко також і герой, який, немов Прометей, мечем свого слова та щитом свого серця виборював волю і право української людини. А ще Тарас Шевченко мученик – неофіт української правди, який, як головний герой поеми «Неофіти» Алкід приніс українцям в жертву своє багатостраждальне життя і самого себе. Через це українці завжди схилиють голови перед Тарасом Шевченком, як перед нашим Орфеєм, нашим Прометеєм і нашим Неофітом – Алкідом, а свої душі вклоняють Кобзареві – віщунів – борцеві – героєві – праведникові – мученикові. Не знаю, чи це була політика, а, може, таке мистецтво, але нашого Шевченка одягнули в смугаву шапку, кожух, щоби підкреслити його старечий вік, а, може, ще щось. Але Тарас Григорович немає нічого спільного з цією шапкою на голові, кожухом. Він просто був європеєць, був надзвичайно інтелектуальною людиною. Це потім, вже після смерті, його одягнули в смугаву шапку, і відтоді усі думають, що це старий чоловік, а Шевченкові було лише сорок сім років, він був ще досить молодою людиною. З першого погляду, Тарас Шевченко був таким, як всі ми: мав свої людські вади, плюси, але, з іншого боку, у нього був ще величезний талант Генія.

Вважаємо за доцільне згадати, що ж вплинуло на світогляд поета. У цьому разі на його вибір вплинув романтизм, який в Україні у XIX ст. співіснував із духом політичного і соціального радикалізму.

Правда, творчість Тараса Шевченка не являє собою закінченої, оформленої системи (теології, академічної філософії), до яких він мав упереджене ставлення. У Кобзаря створена «філософія шляху», а не система. Вона характеризується відсутністю застарілих догм, обрядів. Це є сукупність поглядів, що постійно рухаються у пошуках істини між протилежними твердженнями, опираючись на визначення «непорочних вічних істин», незмінних законів та цінностей.

Неважаючи на те, що у Тараса Шевченка немає своєї вибудованої системи, однак він охоплює всі складності людського буття: таємниці живих, починаючи від дитини – сиротини, малого хлопчика, який «мов одірвалось од гілля, одно-однісіньке під тином сидить собі в старій рядниці...», через розміряні підлітка, якому «тринадцятий минуло», через таємні слези дівчини Катерини, через юнацьке завзяття молодого віку, таємниці серця старого діда, який сидить біля хатиночки і «бавить хорошеє та кучеряве своє маленькеє внука...».

Однак Тарас Шевченко знає таємниці душі не лише живих, а й мертвих, які поклали своє життя на вітер служіння нещій – Україні. Боже слово, що його несли своїм співом поети – кобзарі, давало Т. Шевченкові не лише можливість усе знати про своїх земляків, а й можливість жити і творити для українців.

Страждання поета, які почалися ще в ранньому дитинстві, сприяли тому, що центральними у творчості Кобзаря є теми самотності, незрозумілості, покинутості. Він переживає ті екзистенційні стани, що у XX ст. стають ключовими для філософії людини. Т. Шевченко несе в собі тягар духовно і політично поневоленої України. Припинення його самого і його Батьківщини часто змушує поета болісно сумніватися в істинності моральних ідеалів християнства і часом штовхає до язичницьких моральних імперативів помсти, насильницького викорінення зла тощо. Персоналізм християнства сперечається в особистості Т. Шевченка з соціальними ідеалами політично-правового характеру. І в цій глибинно-екзистенційній суперечці перемагає то віра в можливість людини, то песимізм. Це наповнює мітотворчість Кобзаря трагічними тонами.

Так само, як і в особистості самого Т. Шевченка, персоналіст та індивідуаліст, християнин і язичник сперечаються в багатьох героях Т. Шевченка. Суперечність персоналізму й соціально активного спрямування розв'язується для Тараса Григоровича в націоналізмі. Перемогу національного над індивідуалістичним і персоналістським – от що знаменує герой Т. Шевченка. Але саме в цьому загостренні почуття національного, що звертається до всього Всесвіту і звертається до Бога, народжується людська гідність, яка виходить за межі буденності. У граничному загостренні почуття національного для Кобзаря виявляється глибинна сердечність особистості в епоху несвободи нації.

З усього цього випливає, що творчість Т. Шевченка є універсальною, як і він сам. Якщо говорити про теперішній час, цікаво, хто би сподобався нашому Кобзареві, а що би йому те не сподобалося. Напевне, багато з того, що ми маємо сьогодні, йому би не сподобалося. Кожне покоління буде по-своєму розуміти Шевченка. Його життя було не дуже довгим, дистанція всього в сорок сім років. І коли 9 березня 1861 року Кобзар святкував своє сорока семиріччя, а 10 березня його не стало, у цей день Тарас Григорович, перебуваючи в мансарді, сказав, що він спуститься вниз і наведе порядок. Шевченко мав на увазі, що наведе порядок у своїй майстерні. Люди це зрозуміли, що Тарас Шевченко спуститься з небес і наведе порядок в Україні. Як би це було добре, але на жаль...

Тетяна Гончарук, д.філос.н., професор

Тернопільський національний економічний університет з Кобзарем у серці

Живий ланцюг довжиною три кілометри – від ТНЕУ до пам'ятника Великому Українцю – сотворили понад дві тисячі студентів ТНЕУ з 22 областей України, серед яких – 12 студентів-кримчан, взявши участь у флеш-мобі об'єднання держави «ТНЕУ – з Кобзарем у серці». Ні дощ, ні рвучкий вітер не стали на заваді залюбленим у творчість Шевченка студентам...

- Ми – великий народ, бо у нас є Тарас Шевченко; ми – єдина нація, бо наш рідний дім – Україна, - наголосив у своєму виступі біля пам'ятника Кобзареві ректор ТНЕУ.

На завершення дійства усі разом під акомпанемент народного ансамблю бандуристок ТНЕУ «Калинове намисто» заспівали «Думи мої, думи мої...».

На світлинах: разом зі студентами - декани усіх факультетів і ректор університету А.І.Крисоватий

В СВОЇЙ ХАТІ – СВОЯ ПРАВДА!

У бібліотеці Івано-Франківського навчально-наукового інституту менеджменту ТНЕУ (в рамках проведення Кобзаревих днів) працювала виставка творчих робіт студентів інституту – приурочена 200-річчю до дня народження Тараса Григоровича Шевченка.

№2-3 (414-415), Шевченкіана-2014 р.

Творча спадщина Лауреатів Національної премії України імені Тараса Шевченка

Студентська наукова конференція на тему «Творча спадщина Лауреатів Національної премії України імені Тараса Шевченка», - приурочена 200-літтю від дня народження Т. Шевченка, відбулася 28 березня 2014 року в науковій бібліотеці Тернопільського національного економічного університету за сприяння кафедри документознавства, інформаційної діяльності та українознавства і наукової бібліотеки.

Модератором наукового заходу виступила заступник завідувача кафедри ДІДУ з наукової роботи, кандидат історичних наук, доцент Білик Н. І. З привітальним словом на конференції виступили Панчук А. В. (заступник директора наукової бібліотеки) та Баліцька М. Й. (головний редактор газети ТНЕУ «Університетська думка»). До організації заходу долучилися кандидати історичних наук, доценти Гавліч І. Б., Чуйко І. С., Юрчак Н. М., доктор філологічних наук, доцент Шкіцька І. Ю.

Студентська конференція відбулася в контексті вивчення українознавчих дисциплін, що становлять вагомий складовий в діяльності кафедри ДІДУ. Мета проведення наукового заходу – необхідність збереження й популяризації культурної спадщини української духовної еліти, утвердження національної ідентичності молоді. У роботі конференції взяли участь студенти факультетів фінансів, банківського бізнесу, економіки та управління, комп'ютерних та інформаційних технологій, навчально-наукового інституту міжнародних економічних відносин.

Першокурсники підготували креативні презентації про вагомий внесок в українську культурну спадщину багатогранної творчості Лауреатів Національної премії України ім. Т. Шевченка – Петра Мідянки, Івана Марчука, Василя Лопати, Володимира Івасюка, Івана Гончара, Наталії Сумської, Богдана Бенюка, Ніни Матвієнко, Богдана Ступки, Івана Миколайчука, Сергія Параджанова, Олесь Уляненка, Віри Вовк, Ліни Костенко, Василя Симоненка, Ольги Сумської, Юрія Іллєнка, Василя Стуса, Дмитра Богомазова, Людмили Монастирської, Мирослава Скорика, Анатолія Криволапа, вокальної формації «Пікардійська терція».

Зокрема, Діана Яхван – студентка групи ЕК-11 ФКІТ – під науковим керівництвом доцента Н.М.Юрчак підготувала тему «Іван Миколайчук – лауреат Національної премії України ім. Т.Шевченка (за створення образів у фільмах «Сон», «Тіні забутих предків», «Білий птах з чорною ознакою», «Вавилон-XX»), від представлення якої у присутніх перекоплювало дух. Мабуть, не випадково великий Параджанов так сказав про кінорірку 60-70 років минулого століття Івана Миколайчука: «Він був особливий, народний, справжній, найкращий. Я не знаю більш національного народного генія. До нього це був Довженко», а Василь Костюк - студент групи ФМО-12 факультету фінансів - гідно представив тему «Ліна Костенко – лауреат Національної премії України ім. Т.Шевченка (за роман у віршах «Маруся Чурай»), яку він підготував разом із науковим керівником – доцентом Н.І.Білик. Своєю науковою роботою Василь Костюк закінчив словами: «Ліна Костенко – одна з тих, хто не втрапив людської гідності в часи випробувань, і її шістнадцятирічне мовчання не було слабкістю чи компромісом із владою... Мовчання Ліни Костенко у ті часи означало відмову від спокосу облаштувати своє життя ціною поступок. Загальне визнання видатна поетеса здобула завдяки вмінню синтезувати у своїй творчості найкращі риси української поезії...»

Про актуальність наукового заходу свідчить відгук першокурсника: «Участь у конференції справила на мене незабутнє враження. Доповіді студентів відкрили нові імена, які вагомо збагатили культурну спадщину нашої Неньки. Хочеться додати, що такі конференції в наш час є дуже потрібними. Особливі подяки заслужує робота організаторів конференції, які розробили насичену та цікаву програму», - вважає студент групи БС-11 факультету банківського бізнесу Руслан Клімович.

Тарас Шевченко – Великий Син Великого Народу

Великий День України має у своїй історії – 9 березня. День, який явив світові Шевченка – великого сина великого народу, людини, що відіграла ключову роль у становленні української нації.

З нагоди 200-річчя з Дня народження Кобзаря у Чортківському навчально-науковому інституті відбулася інформаційна година за участю студентів, викладачів та дирекції. Заступник директори з навчально-виховної роботи Л.І. Ковальчук-Дехтяренко відзначила, що Тарас Шевченко – геній, мислитель, пророк. Людина незвичайної долі й незвичайного таланту, яка здобула світову славу. Увірашив в себе душу народу, він підніс його духовну велич і красу на найвищу височину, чим збагатив увесь світ. Тарас Шевченко звеличив Україну, звеличив весь український народ.

Студенти з трепетом у душі згадували біографічні роки життя Кобзаря, які допомагали йому вийти із самих низів нашого народу і через тернисті стежки досягти вершин величі Духу, щоб повести своїх сліпих братів-українців на боротьбу за визволення з ярма кріпацтва та національного гніту. Саме тому в історії нашої країни Т.Шевченко назавжди залишиться великим Кобзарем, співцем національної волі й батьком новітньої української нації.

З великою цікавістю студенти досліджували перебування Т.Г. Шевченка на Тернопільщині. Адже саме тут він побував восени 1846-го, працюючи у складі археографічної комісії. Сліди Кобзаря оберігає Кременець, Почаїв та Вишнівець. Приміром, у повісті „Варнак” читаємо такі рядки: „Повертаючись з Почасва, я завітав до Крем'яця. Подивитися на королеву Бону і на споруджені в той час палати чи кляштор для Кременецького ліцею”. Також, варто зазначити, що Тарас Шевченко у Почасеві намалював чотири акварельні твори і створив два ескізи.

Захоплено розглядали присутні мистецьку спадщину Т. Шевченка, яка є для нас не менш цінною, ніж поезія. Саме природний дар малювання прокинувся в художнику найпершим і вивів його з безодні кріпацького стану в мистецьку еліту. Його художня творчість різноманітна. Вже за життя Шевченко мав заслужену славу видатного портретиста. Він виконав великі серії пейзажів, архітектурних замальовок, книжкових ілюстрацій. Також першим з українців опанував техніку офорта і створив у ній ряд видатних композицій. Збереглося 835 творів, які дійшли до нашого часу в оригіналах і частково в гравюрах на металі й дереві, а також у копіях, що їх виконали художники ще за життя Шевченка.

Шевченка, без перебільшення, можна назвати геніальним художником. У його картинах відбилася вся глибина і самобутність його особистості. Це прекрасно, що нині ми повертаємо собі національну самосвідомість під знаком Шевченка, бо він був гуманістом та інтернаціоналістом, та не мав ані краплини національної зарозумілості чи упередженості проти інших народів. Шевченко любив Україну, за неї стояв непохитно і себе віддавав не тому, що хотів її підняти над іншими народами, а тому, що хотів бачити її рівною з іншими у сім'ї світовій.

Минають віки, стираються написи на камені, тліють книги, руйнуються будівлі, але слово Шевченка – живе і вічне. Кожне слово Тараса Григоровича Шевченка ніби із сьогоднішнього дня. І саме віршами Шевченка у поєднанні з сьогоденням, з життям українського майдану закінчилась інформаційна година.

Читайте твори Шевченка, вони допоможуть осмислити минуле та зазирнути в майбутнє, відкрити для себе нове в мудрих рядках його творчості. Адже Тарас Григорович – самородок, дар Божий для українського народу, всього людства. З роками його велич тільки збільшується, а його поезія, художні твори завжди актуальні й такими залишаться назавжди.

Зараз ми живемо у складні часи, але слово поета бринить у наших душах. Ми пам'ятаємо його і засвідчуємо свою любов та пошану до нього. Вивчаймо його, думаймо над його істиною, виконуймо його заповіді, які послав він нам.

І пам'ятаймо про Великий День України - 9 березня, який ніколи не минає, який завжди з нами, бо він увібрив у себе безсмертне дихання душі, він такий великий і незабгнений, як життєдайний дощ, як весняний вітер, як цедре сонце, як сам Геній Шевченка...

Слава Великому Кобзарю! Слава Україні!

Студенти групи ОПчв-31 ЧННІПБ ТНЕУ (на фото внизу)

Твори Шевченка заохочують нас жити і виконувати місію Людини!

«Я розгортаю томик «Кобзаря», і мені здається, то я кладу руки на трепетне гаряче серце, що так багато пережило.»
М.Бажан

Тарас Григорович Шевченко – хто це? Хіба можна звести до одного визначення: поет, прозаїк, драматург, художник, геній, пророк, християнин, борець-революціонер, націоналіст, правдолюбець. Він багатогранний і до кінця так і не розгаданий. Цікаво, чи думав Тарас Шевченко, що стане своєрідним символом української нації, залишитися у пам'яті нащадків більше ніж поетом? Напевно, ні. Просто жив, просто борюся, про-

сто писав і говорив те, що думав, і це стало втіленням гідності, духу, совісті. Жив, не зраджуєчи інших, а головне – самого себе.

Про що писав? Писав і не вивчав життя рідного народу як спостерігач, а жив його життям, душею, думками, мріями кружляв над Україною. Писав про те, що історія цілого народу пишеться долями звичайних окремих людей. Людей, які вмють любити, жити, надіятись, боротись за краю долю на тлі зрад, кривди, ненависті, неправди, підміни понять. Боротись за життя вільне, чесне, справедливе, прекрасне.

Наділений багатьма талантами він міг би стати відомою особистістю, використавши свої вміння на користь собі і мати безтурботне життя, але чомусь свідомо обирає інший шлях – відобразити людське життя у слові – стає Кобзарем, речником свого народу...

Думки не дають спокою, і він пише, пише, пише... Цікаво, що і досі кожен рядок його поезії є актуальним. Переживаючи ту чи іншу подію в особистому житті чи житті нашої країни і відкривши «Кобзар» дивуєшся, як влучно і актуально звучать рядки, скільки відповідей на питання, що вирують в голові, можна просто прочитати. Його твори заохочують нас жити і виконувати місію людини, покращити може її не весь світ, та хоча б маленьку його частинку: свій дім, вулицю, себе... Основне не бути байдужими і все таки боротись з приспаною людською свідомістю, яка, як комплекс невілля, супроводжує наш народ через всю історію країни і яка заважає створити повноцінну Україну сьогодні.

Шевченкове життя – це повість про те, що мистецтво безмежне, і про те, які перепони воно може здолати та який страх може викликати у ворога. Саме страх у ворогів нації

уже в умовах сучасності викликало і читання поеми Кавказ на барикадах у Києві вірменом з Дніпропетровщини Сергієм Нізояном. Страх, що з такою силою духу народ буде непоборним і залишиться нескореним до кінця. Шевченкове слово завжди ставало опорою для гнаних. І той невинний, кого принижують, починає усвідомлювати, яка благодать: стоїть за отим начебто парадоксальним: «Блаженні переслідувані за правду...» (Мт. 5:10).

Протягом недовгих літ життя Тарас Шевченко зорав свою ниву і засіяв її словом добра, любові, правди та волі. Головна книга його життя – Кобзар, на частя, таки була написана, тріумфальну ходу якої до серцець мільйонів ніщо не може зупинити. Напевне, в Україні не знайдеться жодної людини, яка у своєму житті хоча б раз не перегорнула сторінок цієї славетної книги. Творчість Шевченка можна не любити, можна критикувати, можна ставитися до неї із великою любов'ю... У будь-якому випадку, байдужою вона не залишає жодну душу. Його довершені твори сіють зерна світла й добра, палахкотять незасланим полум'ям безкомпромісної справедливості, проникливої мудрості.

Для багатьох поколінь Тарас Шевченко – порадник і провідник у цьому швидкоплинному світі. По всій планеті, там, де живуть українці, з'являються пам'ятники Шевченку. І я, як щирий українець, обожаю нашого славетного Поета, кохаюся в його слові, в його високих думках.

Творчість великого Кобзаря належить до вічно живих явищ, які не спляються на тій точці, на якій застала їх смерть, але далі розвиваються уже в свідомості суспільства, в серцях людей, в душі кожного із нас...

Владислав Вальків, студент ЮФ

Тарас Шевченко – це Вічність!

Весна завжди приносить нам надію, радість й обіцяє свят, серед яких – улюблена народом Шевченкіана. Саме Шевченкіана, бо Шевченко – це не один день чи тиждень, місяць чи роки...

Тарас Шевченко – вічний, як Народ!

Саме Тараса Шевченка називають основоположником нової української літератури, української літературної мови, поетом, прозаїком, драматургом, художником і просто людиною, серце якої увібрало чи не весь народний біль, усю любов до життя і прагнення до волі... Багатогранність його таланту розкривають поетичні, прозові, драматичні твори поета, різні видання «Кобзарів», літературознавчі праці, представлені на полицях ілюстративно-книжкової виставки з фондів наукової бібліотеки Тернопільського національного економічного університету, які щороку у березні знайомлять відвідувачів з пам'ятними місцями Тернопільщини, пов'язаними з іменем Кобзаря, який пророкував: «Не вмирає душа наша, не вмирає воля...»

Алла Панчук, заступник директора бібліотеки

Світлом Тарасового Слова

наповнилися залюблені у творчість незабутнього Шевченка студенти, викладачі, працівники університету, зібравшись 6 березня у читальній залі бібліотеки ТНЕУ на свято Поезії, яке було приурочене 200-річчю Великого Кобзаря.

Учасників зібрання привітав директор наукової бібліотеки, к.е.н., доцент Казимир Возний та представив гостей – членів Національної спілки письменників України Марію Балицьку, Романа Ладика, Любов Малецьку, Валентину Семеняк, а також к.і.н., доцента кафедри документознавства, інформаційної діяльності та українознавства, культуролога Наюю Білик.

Письменники у своїх виступах наголошували на Величчю Постаті Генія Українського Народу, адже Шевченко – це явище велике і вічне – невичерпний і нескінченний... Волею історії Тарас Григорович Шевченко ототожнений з Україною і разом з її буттям продовжується нею, вбираючи в себе нові дні і новий досвід народу, відзиваючись на нові болі і думи, стаючи до нових скрижалів долі. Він росте й розвивається в часі, в історії, і нам ще йти і йти до його осягнення.

Ми на вічній шляху до Шевченка, творчість якого актуальна, як ніколи, саме у наші дні, коли майже кожен рядок Великого Кобзаря, який вірив, що «Встане Україна, і розвіє тьму неволі...», - переживається із подіями Євромайдану, коли встала Україна і розвіяла тьму неволі...

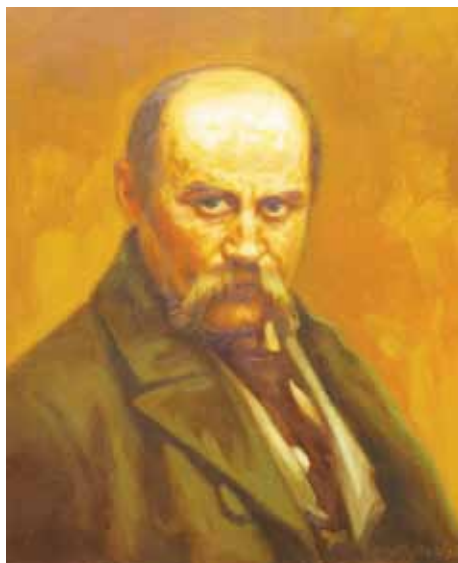
Студенти університету Арсен Воробець, Інна Щурик, Олена Сосулська, Сніжана Радик активно долучилися до розмови і разом з гостями створили поетичний віночок Кобзареві, читаючи як нетлінне Тарасове Слово, так і авторські присвяти Пророкові Україні.

Письменники Марія Балицька, Любов Малецька, Валентина Семеняк подарували організаторам свята авторські книги, долучившись до поповнення бібліотечного фонду найціннішим скарбом для духовного зростання людини – друкованого книгою, за що отримали Подяки.

Марія Ластівка, м.Тернопіль

Шевченківськими стежками мандрувала Софія Пазізіна

Портрет Т.Г.Шевченка.
Автор - заслужений художник
України Микола Пазізін

200 років від Дня народження Т.Г.Шевченка, який, окрім того, що був Поет, він був ще й художником, – це всенародне свято. Т.Г.Шевченку належить особливе місце серед плеяди видатних діячів української культури. Поборник Правди і Свободи, Шевченко своєю поетичною і мистецькою творчістю виразив споконвічні вільнолюбні прагнення свого народу.

Як художник, Т.Г.Шевченко закінчив Петербурзьку Академію Мистецтв і, повернувшись до України, пристає на пропозицію бути художником Археографічної комісії при Київському університеті. Виконує програму цієї комісії, у 1846 році Шевченко побував на Тернопільщині – у Вишнівці, в Почаєві, в Кременці, у Білокриниці.

Картина брата Софії - Сергія Пазізіна, випускника ТНЕУ

У Почаєві Т.Г.Шевченко намалював чотири акварелі: «Почаївська Лавра з півдня», «Почаївська Лавра зі сходу», «Вид на околиці з тераси Почаївської Лаври» та «Собор Почаївської Лаври (внутрішній вигляд)» - (див.на 16 стор.) Копії цих акварелей є у Тернопільському краєзнавчому музеї.

Студенти та викладачі нашого університету відзначають 200-річчя з дня народження Кобзаря новими науковими та творчими здобутками, зокрема літературно-мистецькими. До таких творчих пошановувачів Т.Г.Шевченка належить і кандидат економічних наук, старший викладач кафедри міжнародної економіки, випускниця нашого університету Софія Пазізіна – учасниця обласних, Всеукраїнських та міжнародних художніх виставок. Найпершим учителем Софії був і залишається її батько Микола Іванович Пазізін – живописець, заслужений художник України.

В Україні роботи Софії Пазізіної, окрім Тернополя, експонувалися у Львові, Кам'янці-Подільському, в Івано-Франківську, у Києві, в Білій Церкві, в Донецьку, Дніпропетровську, Сімферополі, Феодосії та у Кременці. Пропонуємо нашим читачам мотиви Кременця з циклу «Шевченківськими стежками» Софії Пазізіної.

Український Геній!

Тарас Григорович – український геній, веде нашого народу, визначна людина, чудовий поет! Ним уже понад століття захоплюється цілий світ! Народившись уже кріпаком, пройшовши пекельно важкий життєвий шлях, він, незламний і вольовий, до останнього подиху боровся за Україну! Боровся так, як зараз боремося ми! Йшов проти волі влади, всупереч законам. І таки вніс свою лепту в долю нашої неньки.

Сьогодні, повторюючи долю Шевченка, ми надіємося побачити Вільну. Незалежну, Квітучу Україну, про яку мріяв сам Поет.

Чимало своїх віршів, кожен з яких є шедевром, Шевченко присвятив саме Україні, в яких описував свою любов і відданість Батьківщині. Рядками Генія, які викарбувані на серці у кожного з нас, хочу закликати український народ не здаватися у цій відчайдушній боротьбі:

„...Борітеся – поборете!

Вам Бог помагає!

За вас правда, за вас слава

І воля святая!”

Мар'яна Соловенюк,
ФКЧТ-22

У дарунок - портрет...

Сьогодні особливо гостро постало питання нашої державності та етнічної єдності. Тому я часто міркую над долею України. Мимоволі згадує великого Кобзаря, адже і він свого часу відстоював українську ідею, боровся за волю народу. Я вражена його нескореністю та нестримним бажанням творити на благо Батьківщині. У наш час не вистачає таких людей, як він, тому кожен має задуматись про те, як зробити крок назустріч Тарасові Шевченку. Я вирішила, що намалювати його портрет - це найменше, що я можу зробити, щоби вшанувати пам'ять Великого Українця.

Олена Рябоконт, ФФ

На творах Шевченка зростають патріоти України...

Ну, що б, здавалося, слова –
Слова та голос – більш нічого.
А серце б'ється – ожива,
Як їх почує! (Т.Г.Шевченко)

Ось і моє серце б'ється та оживає, коли перечитую великого Кобзаря. Можу щиро сказати, що у формуванні мене як духовної особистості та свідомої українки Тарас Григорович Шевченко зіграв величезну роль. Вкотре переконаюсь в цьому, читаючи наодинці та зі сцени його віршів. То разом ми плачемо над “Розритою могилію”, то звертаємось до “І мертвих і живих і ненароджених...”. Важко описати словами, що я відчуваю в ці миті. В середині – буревій пристрасі, який гаситься то безмежною любов'ю до України, то твердою вірою, що українці обов'язково виборють кращу долю. Ловлю себе на думці, що інколи хочеться відповісти людям на запитання рядками з його віршів, особливо в дні революції. Це доводить, що поезія Шевченка вічна. Віршами великого Тараса я говорю з Україною – неосязною, стражденною, святою. І вона мене чує!

На творах Шевченка виросло не одне покоління патріотів, які по-справжньому віддані своїй країні. І доки в нашій свідомості буде жити пам'ять про нього, доки в кожній українській оселі буде “Кобзар”, доки наші серця будуть боліти за батьківщину так, як його, оти наша нація буде сильною та незламною!

Інна Дричик, ФЕУ

Тарас Шевченко

у серцях студентів Тернопільського національного економічного університету

Тяжко-важко в світі жити Сироті без роду:

Нема куди прихилитися, Хоч з гори та в воду!

Скільки печалі та душевного болю було у малого Тараса за свою нещасну сирітську долю. Скільки сліз наповняли його дитячі оченята, коли він один-однесьний серед степу, пасучи панських овець, відчував себе чужаком, не маючи за душею нічого. А ті слези сирітські не було кому витирати, не було прихистку ніде для Тараса, крім будяків, у яких він ховався від усього світу, і читав вірш, малював, співав чумацькі пісні та оплакував свою доленьку.

Було в Тараса тоді дві дороги – чужина або панство, і не зрозуміло ще, яка з них була краща. Любив він щиро свою землю, степи, лани і ті тополі при дорозі. Все миле і цікаве було малому Тарасику, але завжди сам себе запитував: «Чому так важко жити на власній землі? Чому у панських коморах хліб миші догризають, а люди зморені голодом блукають?». Ще тоді, підлітком Тарас вірив, що панщину можна знищити і зажити «в сім'ї вольній новій», він же хлопчиком мріяв про вільну і незалежну Україну, маючи надію на краще її майбутнє.

Якби знав тоді Тарас, що слова його були пророцтвом, а вірш, написаний під кальку українського незламного духу, зараз на вустах у вільного народу, і не лише українського, а й численних діаспорах, то б, можливо, душа його була спокійніша, адже думки про майбутнє найбільше ранили серце Тарасові.

Тарас Григорович Шевченко...

Хто він для сучасників? Кобзар, революціонер, поет, художник чи символ сили духу і націоналізму? Майже кожен шевченківський твір наскрізь проіннятий безмежною тривогою за долю України, за її синів та матерів. Він щиро ненавидів панів та катів, що нищили і руйнували українську націю. Він не раз висміював москалів, закликаючи українців не братися з підступними ворогами.

Шевченкові слова завжди будуть для нас своєрідним заповітом: «Сини мої, сини мої! На ту Україну дивітеся: ви за неї й я за неї гину...» Скільки разів Україна була загарбана, налякана і позрабована, але їй, цінною поту і крові, наші побратими відвойовували незалежність. Ціна такої волі є надзвичайно високою, адже ті порвані кайдани вартували мільйонів життів. Україна більше не стоятиме на колінах, бо вільний народ не здолати, адже він «душу й тіло положить заради своєї свободи». Це і є український козацький дух, про який ще багато років назад говорив Кобзар.

Деякі із сучасників прагнуть запламувати постать Тараса Шевченка, висміюючи його революційну діяльність, любов до України,

називаючи його лихварем, пиякою та звабником. Але невже така людина із висміяним цинізмом могла написати Кобзар, малювати дивовижні картини, що до сьогодні валять своєю майстерністю? Невже лихвар і звабник скитався би півжизнтя по тюрмах і продовжував писати, квітати під заборону стражів, присвячуючи свої твори Україні? Чомусь автори таких «плямистих» видань не вдаються до подібних запитань.

Тарас Шевченко – це легенда, яка не знає ні часу, ні кордонів. Він завжди залишатиметься жити поміж свого народу і навіть далеко поза його межами. Його твори будуть символом ще не однієї революції за сильну і вільну державу. Адже сама постать Тараса Шевченка є символікою невтомної боротьби за незалежність України, за її прапор синьо-жовтий і золотий тризуб. Саме тому у 1991 році, після Гранітної революції, організованої студентами за незалежне майбутнє, портрет Кобзаря урочисто був встановлений у Верховній Раді, вже нової вольної України.

Шевченківський «Заповіт» читають у будь-якому куточку світу. Його твори – такі як «Сон», «Катерина», «Гайдамаки» назавжди залишаться літературною класикою, що підкорює серця і душі українців.

Чи живий Тарас Шевченко? Так... Він живе у наших серцях, у серцях українців, що повні духом перемоги і нестримної боротьби.

Аліна Андрияшина

Шевченків «Кобзар» для мене — Україна

Моє дитинство пройшло на далекій російській півночі, у місті Североморську. У холодні полярні ночі я мавив Україною, в яку ми приїжджали кожного літа. Та Україна була зі мною. Моя мати брала в руки Шевченків «Кобзар» і читала нам про садок вишневий коло хати, про соловейка, про могутнього Дніпра, про милу серцю Україну. На святкуванні Днів радянських республік я читав вірші Шевченка українською. Дивився на однокласників — у декодо в очах бриніла несмілива сльоза. Це, напевне, приспана душа українська стиха заговорила. Може й сьогодні велике слово Тарасове розбудить в українців всіх регіонів нашої держави українське ество.

І ми сповнимо Кобзарів Заповіт!

Григорій Монастирський, д.е.н.

Шевченковому серцю...

Борітеся-поборете,

Вам Бог помагає!

За вас правда, за вас слава

І воля святая!

Минуло вже два століття з дня народження Тараса Григоровича Шевченка, але його творчість не втрачає своєї актуальності і в наш час. Важким і тернистим був життєвий шлях народного співа, що самовіддано служив народові і виливав свої душевні поривання у безсмертні рядки, тому його могутні слова з року в рік, з покоління в покоління засіваються у серця українців і плідно проростають, пробуджують людську гідність, національну свідомість, закликають до боротьби із знобителями нашого народу...

Голос Великого пророка та Велетня духу відгукується відлунням сьогодні, коли пишеться нова історія України. Хочеться звернутися до Кобзаря з низьким поклоном і вдячністю за те, що був слугою свого народу, благав у Бога для нього заступництва і кращої долі, прагнув єдності і світової величі для української нації, відкрив нам таємниці своїх заповідей, щоб наша Батьківщина стала незалежною та щасливою.

На жаль, зараз відкрита сумна сторінка в історії України, проте хочеться вірити, що наступний чистий аркуши ми заповнимо без помилок, з вірою, нездоланною силою духу, сміливістю до змін, непереборним бажанням стати з колін, коли ніщо і ніхто не зможе зламати нашої єдності, щоб бути гідними Шевченкових слів, подвигів наших предків, а також, щоб ця маленька перемога, котра далась дуже великою ціною, допомогла прозріти і відкрила німі вуста усім, хто це не зрозумів, що означає бути справжнім патріотом своєї країни. Ми все пам'ятатимемо, події цієї Революції Гідності назавжди закарбуються у наших серцях, не можна допустити, щоби кров Людей з великої літери, Небесної сотні пролилась даремно... Слава Україні! Герої не вмирають!

Катерина Шегера, Ф-21, ФФ

Кожен твір Тараса Шевченка – це повчання українському народу!

Для студентки четвертого курсу факультету фінансів Івонни Герман можна підбирати численні епітети – наполеглива та активна, відповідальна та життєрадісна, весела і привітна... А ще наша ровесниця – триразова призерка конкурсів читців поезії Т.Г. Шевченка, які щорічно проводяться у ТНЕУ. Я поцікавилася в Івонну, який її улюблений твір Великого Кобзаря?

- Чесно кажучи, мені надто важко виокремити якийсь один твір, адже кожне із творів Тараса Григоровича є по-своєму геніальне і цікаве. Однак серед усіх я все ж виділю вірш, який вкарбувався в мою пам'ять ще зі шкільних років, а саме «Думи мої, думи мої...». Мене просто вражають і почуття, і переживання, які охоплюють автора, якому не була байдужою доля його народу, і як він з ними справляється. Саме в цьому творі Тарас Григорович вчить нас, перш за все, вірити в світле майбутнє України, незважаючи на всі незгоди та біди, що її спіткають; а також гартувати в собі незламний дух та силу волі, «щоб вороги не бачили, як лихо сміється...».

- Іванно, коли і як ти відкрила для себе Шевченка?

- У мене складається враження, що Тараса Шевченка я знаю стільки, скільки пам'ятаю себе. Ще в дитячі роки я знала чимало про Великого і Геніального українця, а з кожним наступним роком відкривала його для себе з іншого боку. Проте, напевне, всю силу і пророчість слів Кобзаря ще й досі не збагнула, адже кожного разу, читаючи Поезії Тараса Шевченка, я знаходжу в них те, чого раніше не бачила, вбачаю той зміст, якого раніше не розуміла...

- Як гадаєш, Іванно, чи є Шевченко актуальним сьогодні?

- На мою думку, Тарас Григорович був, є і завжди залишатиметься актуальним!!! Кожен його твір – це не просто послання, а повчання українському народу. Шевченко вчить нас – любити і берегти свою неньку Україну, плекати мову калінову, берегти віковічну історію свого славного народу, завжди залишатися Людиною, цінувати і поважати батьків та рідний дім, чинити по совісті та справедливості і думати, перш ніж діяти, радіти життю, цінувати кожну хвилину... та врешті решт просто бути УКРАЇНЦЕМ і гордитись цим!

- Чи важко декламувати Шевченка?

- Насправді... не легко, адже, незважаючи на те, що вірші Тараса Григоровича є надзвичайно легкими для запам'ятовування, то з декламуванням не все так просто. Якщо хочеш досягнути хорошого результату, то відповідно потрібно і попрацювати. Поділюся з Вами кількома своїми секретами. Перш за все, необхідно постаратися якомога точніше та детальніше зрозуміти зміст твору, характер персонажа, відчути його ставлення до того, що описується, а вже тоді проінтуйся його духом, забути про свої переживання, публіку і прожити на сцені життям свого героя.

- Іванно, зіймайся, заради чого брала участь у конкурсі?

- Головна мета моєї участі у подібних конкурсах – це, насамперед, бажання донести до слухача (глядача), той зміст твору, який в нього закладав сам автор. Показати, що і наша – українська поезія заслуговує уваги, а Тарас Григорович Шевченко ні в чому не поступається ні Шекспіру, ні Пушкіну, ні будь-кому іншому. Найкращою ж нагородою для мене є, безумовно, увага глядачів. Це неймовірно щастя, коли ти на сцені, а слухачі в абсолютній тиші слідкують за кожним твоїм словом і рухом. Якщо ж говорити про місця, зайняті у цих конкурсах, то вони для мене виступають показником виконання мети.

- Які емоції сповнюють тебе при читанні віршів Шевченка?

- Читаючи вірші великого Кобзаря, мене можуть сповнювати найрізноманітніші емоції, все залежить від твору. Це можуть бути і здивування, і подив, і жаль, і захоплення, і відраз, і... В принципі, цей ряд можна продовжувати безкінечно... Однак, є все ж одне, що їх об'єднує, а саме те, що емоції, які виникають, є надзвичайно сильними та змушують задуматися... Особливо хвилюють душу такі слова незабутнього Кобзаря: «... Україну ідїть, діти! В нашу Україну... Там найдете щире серце

І слово ласкаве, Там найдете щирю правду, А це, може, й славу...»

- Дякую, Іванно, за розмову і щиро бажаю тобі нових перемог, правди і слави...

Вікторія Онишук, ФДГм-51, студентський декан факультету фінансів

Шевченкове слово особливо актуальне зараз, коли Україна вкотре бореться за вільне та достойне життя для своїх громадян...

У кожної людини є своя улюблена книжка: когось приваблюють пригоди, хтось віддає перевагу детективам, комусь подобається історія... Та є книжки особливі, які залишаються з нами завжди. Їх не просто любимо — їх вважаєш найкращими порадицями та радістю для душі. Впевнена, що для багатьох українців саме такою книгою є «Кобзар» Тараса Шевченка.

Чим уважніше, вчитуєшся у Шевченкову поезію, тим виразніше розумієш, що він – національний пророк, його слова вічні та незламні. Це роздуми про людське життя, в якому є й горе, й радість, й страждання, й щастя. Це роздуми про те, як долати труднощі й жити — заради дітей, коханих, заради майбутнього. Мені здається, що вірші Т. Шевченка роблять нас більш чутливими, вчать помічати чужий біль, чужі сльози.

Яке могутнє та величне Кобзареве слово... Скільки часу уже пролетіло, мільйонів людей уже немає поряд, а Шевченкове слово у кожного на вустах та в душі. Яке воно актуальне зараз, коли Україна вкотре бореться за вільне та достойне життя для своїх громадян... В огні революційних перетворень, оновлення та відродження нашої Батьківщини слова Тараса Шевченка є закликком та насагою до боротьби, та водночас попередженням та пересторогою. Адже, це буде нелего: златати кріпосницький лад або диктаторський режим... це однаково життя та здоров'я людей, які готові боротися за краще майбутнє, за справедливість та свободу. Мені здається, що в світлі останніх подій у нашій державі, Шевченка доцільно перечитувати знову і знову... «Борітеся - поборете! Вам Бог помагає...».

Івонна Чайковська, факультет фінансів, четвертий курс

Кобзар запалив у моєму серці вічний вогонь любові до свого народу!

Швидко плине час, і не зоглянешся, як промайнуть роки, а разом із ними і цілі століття. За цей період відбудеться багато подій, придуть інші героїчні постаті, які стануть рушійною силою для майбутнього суспільства. Та не варто нам – українцям, забувати імена тих, хто жив і творив для свого народу, хто щиро переживав за долю своєї Батьківщини і поклав свою душу і серце до її ніг. Саме таким і був Тарас Григорович Шевченко. Напевне, не вистачить слів, щоб описати значення його діяльності для України. Тарас Шевченко був не лише талановитим письменником і художником, він був втіленням духу українського народу.

Поетове серце тяжко страждало за сплюндровану землю і поневолений люд, що живе на ній. Та найбільше його вражало те, що нещодавно гордий і вільнолюбний козацький дух згас, а національні почуття ледь жевріють у свідомості співвітчизників. Тоді він поставив собі за мету: пробудити народ, визволити його з тяжких кайданів неволі.

І це митцю вдалося зробити: за допомогою слова поет закликав до боротьби українців, промовляючи до них крізь рядки: «Борітеся – поборете, вам Бог помагає!». Слова Шевченка є могутньою естетичною силою, здатною підняти з колін людину-раба, порятувати її від принизливого знеособлення, відкрити рабські уста й зірпті охолоті душі. В його розумінні Поет, Митець – виразник волі Господа. Безумовно, таким і був Т.Г.Шевченко.

Коли я була маленькою дівчинкою, бабуся читала мені вірші із Кобзаря, тоді я ще мало що усвідомлювала, але відчувала, що ця поезія сповнена глибоким змістом, що ці слова входять в душу і залишаються там назавжди. Сьогодні ж рядки митця зігрівають серце і не дають проникнутися до нього байдужістю. Вони завжди нагадують мені про той обов'язок, який кожен із нас повинен виконати перед Україною. Слова поета пробуджують в мені найблагородніші почуття і не дають забути національні корені мого роду. Кобзар запалив у моєму серці вічний вогонь любові до свого народу, який потрібно пронести через усе життя так, щоб він не погас ні на мить, ні за жодних обставин.

Катерина Щурко, ЮФ

Тарас Григорович Шевченко – мій Учитель!

Щороку саме у березні згадуємо Великого сина українського народу – Тараса Григоровича Шевченка. І щоразу задумуємося: якою актуальною є його творчість. Кобзаря знають у всьому світі, адже не знати такої величчя поета, художника, митця – неможливо.

Цінується не те, як ти прожив життя, а те, що ти залишив після себе нащадкам. Саме так потрібно оцінювати кожну особистість. Це свої і чужі діти, котрих нагодував хлібороб. Це збережені життя людей – лікарем. Це той багаж знань, який віддав учням їхній наставник.

Я оцінюю Тараса Шевченка не за його людським життям, а за його спадком. У його віршах є рядки, які дають мені насагу завжди пам'ятати про мою сім'ю, відчувати цюхвиліни зв'язок з рідною землею, допомагати вірити, що ми житимемо у вільній прогресивній країні – країні можливостей та успіху, справедливості та високоморальних цінностей. Мені близький патріотичний дух Шевченка. Як і в період, коли творив поет, нині це теж актуально. Кожен має почати зміни з себе: своїх поглядів і звичок, своєю ставлення до ситуації в країні. Я закарбувала собі в пам'яті слова Тараса Шевченка про те, що честь вища за життя, а Батьківщина вища за честь. Людині тоді варто жити, коли вона має задля кого жити і за що його віддати, і завжди готова на це.

У мене є мета, заради чого жити... Впевнена, що зможу її досягнути завдяки людям, які залишили мені рідну землю, свободу, людську цінність, честь називатися громадянкою України. Серед них – Тарас Григорович Шевченко, якого вважаю своїм Учителем! Уклін Тобі, Великий Українцю!!!

Ірина Сокіл, студентка юридичного факультету ТНЕУ

У серцях правдивих українців живе Геній – Великий Кобзар!

Тарас Шевченко писав: «... Возвеличу Малих отих рабів німих! Я на сторожі коло їх Постаблю Слово.»

Слово – оту вічну, найсильнішу і найнезничнішу зброю, яка здатна вознести-возвеличити-воскресити людину чи позбавити її духу, інколи – її самого життя...

До 200-річчя від Дня народження Т.Г.Шевченка спецвипуск газети ТНЕУ «Університетська думка» зібрав твори, оповідання, філософські роздуми, вірші та есе студентів, викладачів і працівників університету, докторів наук, архівістів, літераторів на тему «Шевченко у моєму серці...», які дружно-тисно поєднавшись із світлинами, розмістилися на 16 сторінках – заради душевного возвеличення серцесповідом Українського Пророка, Великого Кобзаря, Поета, Художника, Генія Тараса Григоровича Шевченка!

Дякую усім авторам, в чиєму серці живе Великий Кобзар!

З повагою – Марія Баліцька,
головний редактор газети ТНЕУ
«Університетська думка»

Гордимось Т. Г. Шевченком!

Серед тих визначних діячів, чий серця, думки, талант спрямовані на служіння народові, чия душа була сповнена любов'ю до батьківщини, Тарас Шевченко по праву займає почесне місце, бо з вогнем у душі захищав свободу і незалежність вітчизни, честь і гідність свого народу. Безсмертне ім'я великого українського поета і художника відоме скрізь як ім'я людини, що віддала своє життя боротьбі за свободу українського народу.

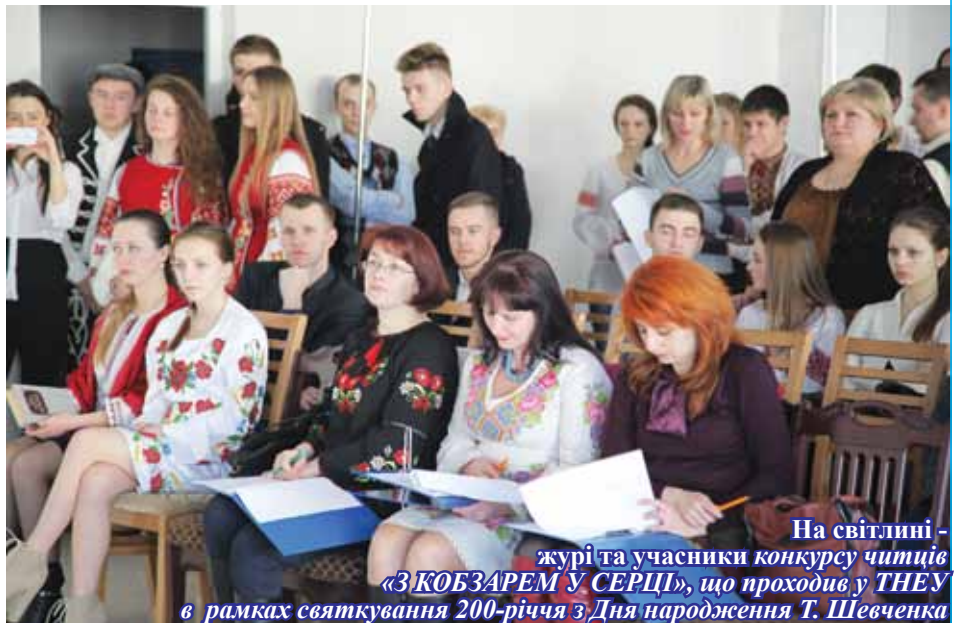
Проїшло 200 років з народження нашого Кобзаря, але я цілком впевнена, що немає такої людини в Україні, яка б не чула про нього, адже про нього багато знають і за кордоном.

Шевченкова творчість вражає і до сьогодні, його вірші цитують, ставлять вистави на його поеми, а художні твори дають натхнення. Два великі таланти: поезія і художня обдарованість завжди були в парі. Хоча й про Шевченка-художника не так багато говорять, як про Кобзаря, але його художній спадок налічує близько 1000 робіт, виконаних у різних техніках.

Я сама захоплююсь художньою творчістю, тому саме це мене вражає більше у поетові. Мистецтво художника Тараса Шевченка дуже глибоке, деякі з його картин кожен може розуміти по-своєму, зі своєї сторони. Крім того, його роботи несуть яскраво виражену національну спрямованість. Мені подобається зображення українських пейзажів, українських сюжетів та і світових сюжетів, звичайно. Вони справляють велике враження на сьогоднішнього глядача.

Тому, я вважаю, ми повинні справді гордитися такою особистістю, як Тарас Григорович Шевченко!

Ярина Яковів, ФКІТ, переможець
конкурсу художніх робіт
(картина «Кобзар»)

На світлинці –
журі та учасники конкурсу читців
«З КОБЗАРЕМ У СЕРЦІ», що проходив у ТНЕУ
в рамках святкування 200-річчя з Дня народження Т. Шевченка

№2-3 (414-415), Шевченкіана-2014 р.

Поглянь, Тарасе, на свою Вкраїну

Не було вже ні розпачу, ні болю...
Здавалось, в ніч перетворився день.
В ті хвили з кров'ю видирали волю
Під тихі звуки жалібних пісень.

Поглянь, Тарасе, на свою Вкраїну:
Скорботний стогін рветься їй з грудей,
Вона дітей кладе у домовину,
Без жалю вбитих ворогом дітей.

Народ з'єднався в прагненні єдинім.
Жертовник віри окропила кров.
Пишов відгомін ген у далі сині
Від гуркоту розірваних оков.

Ти влізнаєш, Тарасе, Україну?
О скільки днів минуло і ночей!...
Із краху й бід підноситься руїна,
Столітній гніт скидаючи з плечей.

У небо лунуть молитви і дзвони.
Прийме їх Бог і пошле нам благодать.
Святу і вільну земельку ніколи
Чужинський чобіт не буде топтати.

Олена Сосульська, ННІМБВ
ім.Б.Д.Гаврилишина

У Тараса Шевченка черпаю наснагу...

Шевченко – невичерпний,
нескінченний і незупинний
І. Дзюба

У кожної нації є свої співці, в серцях яких,
мов у могутній океан, вливаються всі радощі,
болі, мудрість і прагнення народу.

Тарас Шевченко... Для нас українців – це
надзвичайно дороге ім'я. Оцінюючи сьогодні,
ми повинні частіше оглядатися назад,
щоб прилучитися до високого Шевченкового
слова, що є найпопулярнішим образом душі
українського народу. Я часто відкриваю для
себе оті незвідані береги багатогранного обда-
рування нашого генія, тому що життя поета
– це любов, бо він, як зоря, освітлює холодне
небо і запалює серце. То ж моє серце, запалене
Шевченковою поезією з дитинства, дає мені
натхнення, бо ж його поезія сповнена любов'ю
до людей і Бога, вірою в непереможність
прави, вірності Україні, істинності, любові і
віри. У його таланті черпаю наснагу, знаход-
жу підтримку, митуюсь красою мальовничих
куточків знаходжу джерела невичерпної
енергії, вчуся жити, радіти і мріяти...

ТАРАС ШЕВЧЕНКО

Великий письменник, великий поет,
Він син українського роду.
Змальовував в творах своїх він портрет
Незламного свого народу.

Боровся за правду, боровся за волю,
І проти селянського гніту.
За прагнення це і нелегкою долею
Став генієм для всього світу.

Дитинство ж Тараса, юнацькі роки
Були надзвичайно складними,
Та з цього виносив життєві уроки
У творах олівся він ними.

За вірність народу і мові, й країні
Багато в житті натерпівся,
Та щире любов він довів Україні,
Нікому народ не скорився!

Найкращий сьогодні для кожного з нас –
Шевченка усі поважають...
Хоча і минує вже далекий той час, –
Країна і світ пам'ятають!

Сніжана Радик, ФАЕМ

Шевченко на Тернопіллі

Т.Г. Шевченко. Собор Почаївської Лаври
(внутрішній вигляд), акварель, 1846 р.

Наш Пророк

...І через плин палких своїх думок
Ти вічний наш пророк!
Для народу став батьком рідним,
А Україні – сином гідним.
Хоча й випробувань було немало,
Бо доля гру свою веде.
Здавалось б, самотній, босий,
Як сирота – без батька й неньки,
Як пташеня – беззахисне, маленьке:
У небі зорі, під ногами роси.

Проте, як гірко й важко не було,
Кобзар вмів бачити красу:
Він говорив сльозою уст своїх,
Він говорив піснями і віршами,
Та що там очі, – серце вірне:
Він бачив небо чистим, мирним,
Але давно зневіритися б міг,
Бо ж розуміти його ніхто не вмів,
Хоч всі жили й живуть його словами.

А він тримає у зраненій руці
Гаряче серце – Серце України.
Тримає народ його, і сльози, і спів,
Тримає він і мову солов'їну.
Від слів його здригається земля,
Немовби дихає його творінням.

То ж пам'ятаймо це ім'я,
Молімося, як він за Україну!
Не забуваймо: ми – одна сім'я,
Ми – українці, ми – одна родина!!!

Олександра Струмчинська, друго-
курсниця ФЕУ, переможниця конкурсу
читців «З Кобзарем у серці»

На світлині - Поезію Т.Шевченка
«Думка» польською мовою читає сту-
дентка факультету фінансів Юлія Колодій

Творчість Тараса Шевченка - духовне небо України, унікальне планетарне художнє явище, єдине і неповторне, яке не має аналогів у світовій літературі!

Щороку українці відзначають на
своїй землі і в зарубіжжї річницю
від дня народження великого сина
України, геніального поета і худож-
ника Тараса Шевченка.

Поет пов'язав свою долю з до-
лею України, яка постала перед
ним поневоленою, сплюндрованою
завойовниками з усіх сторін. Він ви-
ступив зі своїм подум'ям словом на
її захист від поневолювачів, закликав
до боротьби, залишив своїм «живим
і ненародженим землякам» важливі
дороговкази. Уявімо собі, що було б
з нашим народом, з Україною, якби
Господь не послав нам Шевченка, ви-
разника голосу поневоленого народу.

Візьмімо навіть до уваги думку
А. Церетелі про Тараса Шевченка:
«Признаюсь, я перший раз
зрозумів з його слів, як треба любити
батьківщину і свій народ».

Ми всі хотіли б дожити до часу
здійснення Шевченкових ідеалів сво-
боди і любові, коли справді нарешті:

... «на оновленій землі
Врага не буде, супостата,
А буде син і буде мати,
І будуть люди на землі...»

Про велич Тараса Шевченка Іван
Франко висловив такі слова:

«Він був сином мужика – і став
володарем у царстві духа.
Він був кріпаком – і став велет-
нем у царстві людської культури.

Він був самоуком – і вказав нові
світлі шляхи професорам і книжним
ученим.

Десять літ він томився під вагою
російської солдатської муштри, а
для волі Росії зробив більше, як де-
сять побідних армій».

Олена Задорожна, ФОА

Свою Україну любить!

Любить її... Во время люте.
В останню тяжкою минутою
За неї Господа молить...

Тарас Шевченко...

Крізь роки і століття слова на-
шого Кобзаря долинають до кожного
з нас, заглядають у наші душі і за-
лишають патріотичні почуття. Ми
мали змогу відчувати маленьку краплинку
життя у країні, яку хочуть поневолити,
відчувати дух нашого народу, пережити
втрапу «Небесної Сотні» і задуматися
настільки, щоби навчитися належно
читати Поезію Великого Кобзаря і
поміж рядками відчувати весь його біль,
страх, переживання та вклонитися
Генію, адже крізь тернистий шлях свого
життя він зміг пронести любов до своєї
батьківщини, любов до своєї рідної мови,
любов до природи, яка оточує його країну;
і – головне, не втратити Віру... Віру у
нашу незалежність, в нашу силу, в наш
патріотизм... Віру в наше майбутнє...
І не тільки пронести її, а й виспівати її у
своїх поезіях, рознести її по всій території
як нашої країни, так і інших держав, за-
лишивши частинку у серці кожного із нас.

Марія Міньковська, ФАЕМ

Із строфи Великого Тараса починаю кожен творчий день

Я зливаюю з швидкістю вітрів,
Щось гублю, а щось і відкриваю,
Свій робочий день розпочинаю
Із Шевченкових безсмертних слів.

Хто б причетний бути не хотів
До вогню, що у думках Тараса,
Щоб строфа, як віковична траса,
Огинала пагорби віків.

Щоби світ став сівацем добра,
Щезли битв криваві лихоліття,
Щоби гордо в сотому столітті
Билось серце сивого Дніпра.

Щоб розкриллям радісних пісень
Честь здіймалась трудового класу.
Із строфи великого Тараса
Починаю кожен творчий день.

Володимир Вихруш

Вдивляюся в очі батька Тараса

Вдивляюся в очі батька Тараса.
Веду із ним тихесеньку розмову.
Росте пшениця,
світять небеса.
Несу подяку кобзі, слову.

Вдивляюся в очі батька Тараса.
Філософа, поета і пророка.
Його душі окрилена краса –
Животворяща, чиста і висока!

Вдивляюся в очі батька Тараса,
Що мріє про країни злет
І над Європою з надією скреса,
Не наймички, княгині силуєт!

Вдивляюся в очі батька Тараса...

Марія Дерій

Тарас

Серед імен звичайних і незвичних,
що збереглися у пошани в нас
знаходжу давнє з непересічних,
таке близьке і рідне, як Тарас.

Йому в житті допоможе, знаю, доля.
Складе подяку за терпіння час,
бо він живе й росте у ньому воля
та вічний бунт від імені Тарас.

Гартує душу лицемірства холод
і град зневаги обпече не раз.
Він подолає правди лютий голод –
оцеї бентежний в пошуках Тарас.
Василь Дерій

ДУХ ТАРАСА ШЕВЧЕНКА ВИТАЄ ПОСЕРЕД НАС...

Отих двісті літ злетіли, як листя кленове:
спокійно і рвучко, встеляючи відстань і час.
Змінився світ-всесвіт... Змінилось життя
барвінкове...

Незмінний Шевченка витас Дух посеред нас.
Філософа Дух! Дух Велета Слова! Месії!
Дух Сина Народу,

що вільний душею, мов птах.
В Тарасовім Слові – Любов, Доброта і Надія...
І Віра! І Сила! І щастя, що в Божих Руках.
Пророк і Кобзар – залюблений в край колицько-
вий, в село писанкове, що серцю спочинок дає...

Шевченка портрет зодягаю в рушник весел-
ковий, що в сяві сонця відтінками враз виграс, й
стаю до молитви, вдивляючись в очі глибинні, і
серцем молюся...

До Бога молився Тарас – просив лиш любові,
фактично – сердечного раю; правдивого друга,
єдиномислія (для нас). Чи в єдності ми?

Чи сповняємо волю Пророка, що стільки терпів заради прийдешніх віків?
Криниця повчань всю премудрість сховала глибоко – зачерпне лише той, хто
душею в житті не змалів; в кого тіло і дух непорушні в хулі і у славі; хто в хвилину
важку підставляє для друга плече; ум у кого ясний, а солодкі вуста – нелукаві; чи
слово рятую, тепло серця вогнем не пече...

Ніхто долю свою не обійде й козем не об'їде – кожен має свій лях, своє поле
життєве, свій яр; власні радість і горе, щедрі статки і злидні чи біди; свій талан-
безталання чи щедрий божественний дар...

А вносити треба усе, що найкраще в людині... Тоді, об'єднавшись, могутністю
сповнитись світ! І райське життя настане в святій Україні, й не соромно буде
до Бога спішити на звіт!

Шевченко пронизує поглядом душу – з портрета...

«Кобзар» пригортаю до серця руками дитинно...

Вчувається голос могутньо-пророчий Поета:

«Світе тихий, краю милий, Моя Україно!»

...Отих двісті літ злетіли, як листя кленове: спокійно і рвучко, встеляючи
відстань і час. Змінився світ-всесвіт... Змінилось життя барвінкове...

Незмінний Шевченка витас Дух посеред нас...

Марія Баліцька, член Національної спілки письменників України

Мандрівка дитячими стежинами Кобзаря

Музична вистава «Дитячими стежинами Великого Тараса» три дні поспіль збирала
у березні численних глядачів в актовій залі ТНЕУ і була приурочена 200-річчю Кобзаря.
Театралізоване дійство підготували творчі колективи університету. Чудові декорації на
сцені відтворили мальовничий український край, і тісну глиняну хатину, яка була для Та-
раса найдорожчим місцем на землі, і квітучу калину, і садок вишневий коло хати... Перед
прем'єрою вистави глядачів привітав ректор університету Андрій Ігоревич Крисоватий,
наголосивши на актуальності Шевченка у всі часи, на його дивовижній тождності з
Україною і побажав дітям виростати гідними нащадками Кобзаря. У масштабному дійстві
творчі колективи університету показали усі грані своїх талантів – акторську гру, вокальне
мистецтво (театр пісні «Для тебе», ансамбль «Галичанка»), хореографію (ансамбль танцю
«Рожева пантера»). У виконанні учасників художніх колективів університету, одягнутих в
автентичні народні костюми відомої колекціонерки вишиванок Віри Матковської, по-новому
звучали такі близькі й знайомі кожному пісні на слова великого поета.

...Кожне слово Тараса ніби із сьогоднішнього дня. Минають віки, стираються
написи на камені, тліють книги, руйнуються будівлі, але слово Кобзаря — живе і
вічне. Вивчаймо його, думаймо про нього, живімо Шевченком!

Відділ гуманітарної освіти та виховання

